

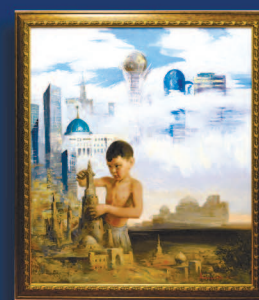
«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ПРЕЗИДЕНТТІК ОРТАЛЫҒЫ»
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
МЕМЛЕКЕТТІК
МЕКЕМЕСІ

«АҚ ТІЛЕКПЕН, АСТАНА»

Музей топтамаларының каталогы

«С ЛЮБОВЬЮ, АСТАНА»

Каталог музейных коллекций

**«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ПРЕЗИДЕНТТІК ОРТАЛЫҒЫ»
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ**

«АҚ ТІЛЕКПЕН, АСТАНА»

Музей топтамаларының каталогы

«С ЛЮБОВЬЮ, АСТАНА»

Каталог музейных коллекций

Астана
2024

Қазақстан Республикасының Президенттік орталығының Ғылыми кеңесі баспаға ұсынған

Рекомендовано к печати Ученым советом Президентского центра Республики Казахстан

Жалпы редакциясын басқарған Б. Б. Темірболат
Ғылыми редакциясын басқарған Б. М. Қайыпова
Құрастырушы автор Ж. Б. Әубәкірова

Под общей редакцией Б. Б. Темирболата
Под научной редакцией Б. М. Каиповой
Автор-составитель Ж. Б. Аубакирова

Рецензенттер: С. Н. Мамытова, тарих ғылымдарының докторы, профессор;
А. Е. Асанбаева, тарих ғылымдарының кандидаты

Рецензенты: С. Н. Мамытова, доктор исторических наук, профессор;
А. Е. Асанбаева, кандидат исторических наук

«Ақ тілекпен, Астана»: музей топтамаларының каталогы/жалпы ред. басқ.: Б. Б. Темірболат. Ғыл. ред. басқ. Б. М. Қайыпова; құрастырушы-авт. Ж. Б. Әубәкірова; тех.редакторы Ғ. Ө. Серікбаева. – Астана: Қазақстан Республикасының Президенттік орталығы, 2024. – 48 б.

«С любовью, Астана»: каталог музейных коллекций / под общ. ред. Б. Б. Темирболата; под науч. ред. Б. М. Каиповой; авт.-сост. Ж.Б. Аубакирова. – Астана: Президентский центр Республики Казахстан, 2024. – 48 с.

Каталогта алғаш рет Қазақстан Республикасы Президенттік орталығының музей жинағындағы жәдігерлердің «Елорда тарихы» тақырыптық тобы бойынша ғылыми-анықтамалық ақпаратты жүйелеудің нәтижесі ұсынылған. Қазақстан елордасының қалыптасуы мен дамуының маңызды кезеңдері жайлы баяндайтын басылымның құрылымы үш тараудан тұрады: «Елорданың қалыптасуы», «Астананың қайталанбас келбеті» және «Астана – әлемдік үнқатысу алаңы». Бұл каталогқа қоғамдық наградалар, бағалы металдар мен бағалы тастар бұйымдары, нумизматика, кәдесыйлық бұйымдар, ыдыс-аяқ, кілем және киіз бұйымдары, жұмсақ инвентарь, бейнелеу өнерінің туындылары, материалдық мәдениет заттары топтамаларынан 80-нен астам жәдігерлер кірді. Әрбір музей жәдігерінің сипаттамасында келесі мәліметтер және қысқаша ақпараттар ұсынылған: түсім кітабы бойынша нөмірі, жәдігердің атауы, материалы мен техникасы, өлшемі, авторы (болған жағдайда), сыйға берушісі, жылы.

Каталог қалың оқырман қауымға арналған. Ұсынылған мәліметтер музей және кітапхана мекемелерінің мәдени-ағарту жобаларында Қазақстан Республикасы астанасының қалыптасу және даму тарихы бойынша публицистикалық, тақырыптық басылымдарды дайындау барысында пайдаланылуы мүмкін.

В каталоге впервые представлены результаты систематизации научно-справочной информации по тематической группе экспонатов «История столицы» из музейного собрания Президентского центра Республики Казахстан. Структурно издание состоит из трех разделов: «Становление столицы», «Неповторимый облик Астаны» и «Астана – мировая диалоговая площадка», каждый из которых отражает важные вехи становления и развития столицы Казахстана. В каталог вошли свыше 80 экспонатов из коллекций общественных наград, изделий из драгоценных металлов и драгоценных камней, нумизматики, сувенирных изделий, посуды, ковров и войлочных изделий, мягкого инвентаря, предметов изобразительного искусства и материальной культуры. Описание каждого музейного экспоната включает в себя следующие сведения и краткие данные: номер по книге поступлений, наименование экспоната, материал и техника изготовления, размеры, авторство (если имеется), даритель, место и год дарения.

Каталог предназначен для широкого круга читателей. Представленные сведения могут быть использованы в культурно-просветительских проектах музейных и библиотечных учреждений, а также в процессе подготовки публицистических, тематических изданий по истории становления и развития столицы Республики Казахстан.

АЛҒЫСӨЗ

Биылғы жылы Қазақстанның елордасы – Астана қаласына 25 жыл толады. Тарихи өлшем бойынша бұл қысқа мерзім, дегенмен белгілі бір межеге жеткеннен кейін, бірқатар қорытындылар жасауға мүмкіндік туындады. Біздің жағдайда мұны Қазақстан Республикасының Президенттік орталығының музейлік жинағындағы жәдігерлер мысалында көрсетуге болады.

Ұсынылып отырған бұл каталог – еліміздің бас қаласының жүріп өткен жолын музейлік жәдігерлер арқылы баяндауға жасалған өзіндік бір талпыныс.

Қазақстан Республикасының Президенттік орталығының қорында Астанамен байланысты маңызды жәдігерлер сақтаулы. Бұл – шетелдік делегациялардан берілген түрлі дипломатиялық тартулар, республика тұрғындарының сыйлықтары, сонымен қатар музей қорына жаңа астананың жылнамасында болған оқиғалар орындарынан тікелей келіп түскен бұйымдар.

Қаланың болашақ нысандарының алғашқы тасын қалау рәсімі, жаңа мемлекеттік және әкімшілік ғимараттардың, инфрақұрылым нысандарының, сауда ойын-сауық орталықтарының ашылуы, құрылысшылар мен азаматтарды марапаттау мен құттықтаулар – міне, осындай сәттердің барлығы естелік кәдесыйларда, наградаларда, бейнелеу өнері және сәндік-қолданбалы өнер туындыларында көрініс тапты.

Қазіргі таңда Астана қарқынды дамушы мемлекеттің елордасы ретінде танылған. Бұл қала, шын мәнінде, жүзеге асқан ұлттық идеяға немесе заманауи тілмен айтқанда мемлекетіміздің брендіне айналды. Өз бойында қазақстандық бірегейлік пен жаһандық мәдени кеңістіктегі дамудың негізгі үрдістерін жүзеге асыра отырып, қала Қазақстан халқының басты жобасына, ХХІ ғасырға қарыштап ұмтылған мықты, тәуелсіз мемлекеттің іргетасына айналды.

Бұл басылым Астананың қалыптасуы мен дамуының маңызды кезеңдері жайлы баяндайтын: «Елорданың қалыптасуы», «Астананың қайталанбас келбеті» және «Астана – әлемдік үнқатысу алаңы» атты үш бөлімнен тұрады.

1-бөлім Астана қаласының еліміздің бас қаласы ретінде қалыптасу тарихына арналған. Елорданы көшіру идеясы алғаш рет 1994 жылы жарияланып,

ПРЕДИСЛОВИЕ

В 2023 году столице Казахстана – городу Астане исполнилось 25 лет. Хотя это и небольшой по историческим меркам срок, но определенный рубеж, который позволяет подвести некоторые итоги. Это можно сделать на примере экспонатов музейного собрания Президентского центра Республики Казахстан.

В каталоге музейных коллекций «С любовью, Астана» на основе музейных экспонатов рассказывается о значимых этапах исторического пути, пройденного главным городом страны.

Собрание Президентского центра Республики Казахстан хранит в своих фондах важные свидетельства, напрямую связанные с Астаной. Это дипломатические дары от зарубежных делегаций, подарки от жителей республики, а также предметы, которые поступали в фонды музея непосредственно с мест событий, происходивших в жизни столицы Казахстана.

Закладка первого камня в основание одного из будущих объектов города, открытие новых государственных и административных зданий, объектов инфраструктуры, торгово-развлекательных центров, церемонии чествования и награждения строителей и граждан Казахстана – все эти значимые в истории города моменты нашли отражение в памятных сувенирах, наградах, произведениях изобразительного и декоративно-прикладного искусства.

На сегодняшний день Астана обрела признание как столица динамично развивающегося государства. Столица Казахстана – это воплощенная национальная идея, своеобразная визитная карточка, бренд нашего государства. Реализовав в себе уникальность казахстанской самобытности и основные тенденции развития пространства глобальной культуры, Астана стала тем краеугольным камнем, на котором основан главный проект народа Казахстана – сильное, независимое государство, устремленное в ХХІ век.

Представленный каталог состоит из трех разделов: «Становление столицы», «Неповторимый облик Астаны» и «Астана – мировая диалоговая площадка», каждый из которых отражает важные вехи становления и развития столицы Казахстана.

Первый раздел «Становление столицы» посвящен истории становления Астаны как главного

бар болғаны 4–5 жыл ішінде жүзеге асырылды. Дәл осы кезеңде басталған қарқынды құрылыспен қатар, қаланың әлеуметтік-экономикалық, саяси және мәдени дамуына қатысты орасан зор істер бірге атқарылды. Оған дәлел ретінде сол уақытқа тиесілі архивтік құжаттарды ғана емес, сонымен қатар, Президенттік орталықтың музейлік жинағының қорларына келіп түскен жәдігерлерді де сенімді дереккөздер деп айта аламыз. Атап айтсақ, бұл бұйымдар елордадағы сәулетті құрылыстың басталуы және оған тікелей атсалысқан азаматтарға құрмет көрсету, Астананың алғашқы ресми нышандарын бекіту, жаңа елорданың тұсаукесер рәсімі, сонымен қатар, әлемдік қауымдастық тарапынан мойындалып, жас астанаға «Әлем қаласы» атағының берілуі сияқты тарихи оқиғалардың объективті және толыққанды бейнесін ашып көрсетуге мүмкіндік береді.

Басылымның 2-бөлімі заманауи әлемдік сәулеттің соңғы үлгісіндегі бағыттарды бойына сіңірген елорданың бірегей сәулеттік келбеті жайлы баяндайды, бұл өз кезегінде серпінді дамушы қаланың қайталанбас бейнесін қалыптастырады.

Бүгінде Астана әлемнің түкпір-түкпірінен келген сәулетшілердің бірегей туындысы деп айтуға болады. Қаланың бас жоспарын көрнекті жапон сәулетшісі Кисе Курокава әзірлесе, «Бейбітшілік және Келісім сарайы» мен «Хан Шатыр» сияқты бірегей ғимараттардың жобалары британдық сәулетші Норман Фостерге тиесілі, ал «QAZAQSTAN» орталық концерт залы жобасының авторы итальяндық сәулетші Манфреди Николетти.

Еуропалық және шығыстық мәдениеттің ең озық дәстүрлері тоғысқан заманауи сәулеттік мәнер жаңа астананың экономикалық, саяси және мәдени орталық ретіндегі келбетін барынша аша түсті. Өте қысқа мерзім ішінде қалалық пейзаж өзгеріп шыға келді және ол қазір де серпінді дамып келеді.

Астана дамуының қазіргі кезеңінде оның Еуразиялық кеңістіктің қуатты ғылыми-ағартушылық, медициналық, спорттық, өнеркәсіптік-инновациялық, мәдени орталықтарының біріне айналғанын көріп отырмыз.

Елорда өзінің сәулетімен таң қалдырады, себебі әрбір ғимарат, әрбір ескерткіштің өзіндік ерекше мәні бар және бірегей болып табылады: «Бәйтерек» монументі, Қазақстан Республикасы Президентінің «Ақорда» резиденциясы, «Мәңгілік Ел» салтанат қақпасы, «Астана Опера» мемлекеттік опера және

города страны. Идея переноса столицы впервые была озвучена в 1994 году и в кратчайшие сроки, буквально в течение 4–5 лет, претворена в жизнь. Наряду с грандиозным строительством, начавшимся в тот период, был осуществлен колоссальный объем работ, связанных с социально-экономическим, политическим и культурным развитием города, о чем свидетельствуют не только архивные документы, которые служат надежным источником, но и экспонаты, поступившие в фонды музейного собрания Президентского центра. Эти предметы позволяют воссоздать объективную и полную картину происходивших исторических событий: начало грандиозного строительства и церемонии чествования граждан Казахстана, которые принимали непосредственное участие в строительстве города, утверждение первых официальных символов Астаны, презентация новой столицы, признание Астаны со стороны мирового сообщества, присвоение молодой столице звания «Город мира».

Второй раздел «Неповторимый облик Астаны» рассказывает об уникальном архитектурном облике Астаны, который вобрал в себя мировые тренды современной мировой архитектуры и позволил создать особую, неповторимую атмосферу динамично развивающегося города.

Астана сегодня – это уникальное детище зодчих со всего мира. Генеральный план города разработал выдающийся японский архитектор Кисё Курокава, проекты неповторимых зданий (Дворец мира и согласия, торгово-развлекательный центр «Хан Шатыр») принадлежат британскому архитектору Норману Фостеру, автором проекта центрального концертного зала «QAZAQSTAN» является итальянский архитектор Манфреди Николетти.

Современный архитектурный стиль, в котором переплетаются лучшие традиции европейской и восточной культуры, наиболее полно отражает облик Астаны как центра экономики, политики и культуры. В рекордно короткие сроки изменился городской пейзаж, который и сейчас продолжает динамично развиваться.

На современном этапе развития Астаны наблюдается превращение города в один из мощнейших научно-образовательных, медицинских, спортивных, промышленно-инновационных, культурных центров евразийского пространства.

балет театры, «Хан Шатыр» кешені, «Астана Арена» спорт кешені, «Алау» мұзайдыны сарайы, Оқушылар сарайы, «Астана жұлдызы» стеласы және қаланың басқа да көрікті орындары.

3-бөлім Астананың заманауи жаһандық мәселелерді шешудегі теңдессіз рөліне арналған. Әлемдік қауымдастықта Қазақстанның елордасын шын мәнінде халықаралық ауқымдағы саяси оқиғалармен байланыстырады.

Астанада Тәуелсіз мемлекеттер достастығы (ТМД), Шанхай ынтымақтастық ұйымы (ШЫҰ), Азиядағы өзара іс-қимыл және сенім шаралар жөніндегі кеңес (АӨСШК), Еуразиялық экономикалық одақ (ЕАЭО), Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымы (ҰҚШҰ) сияқты халықаралық ұйымдардың мемлекет және үкімет басшыларының кездесулері ең жоғарғы деңгейде өткізілген болатын.

2003 жылы Астана төзімділік, бейбітшілік пен ықпалдастыққа шақыратын және оны насихаттайтын шынайы жалпы ғаламдық сұхбат алаңына айналды. Мемлекетіміздің конфессияаралық келісім мен халықтар бірлігін нығайту жөніндегі халықаралық деңгейдегі бірегей тәжірибесі – Әлемдік және дәстүрлі діндер лидерлерінің съезі болып табылады.

Астананы XXI ғасырдың іс жүзіндегі геосаяси орталығы ретінде әлемдік мойындау 2010 жылғы 1 – 2 желтоқсанда өткен Еуропадағы қауіпсіздік және ынтымақтастық ұйымының саммитінде жүзеге асты. Қазақстан ЕҚЫҰ төрағасы ретінде еуразиялық қауіпсіздік және ынтымақтастық саясатының бастамашысы және жолсерігі атанды.

Елордада 2011 жылы өткен VII қысқы Азия ойындары қаланың халықаралық деңгейдегі ауқымды спорттық іс-шараларды өткізу орны ретіндегі мәртебесін айқындады.

2017 жылы «АстанаЭКСПО-2017» халықаралық мамандандырылған көрмесі өткізіліп, ол қаланың және Қазақстанның барлық өңірлерінің экономикасына оң әсерін тигізді.

2019 жылы 19 наурызда Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев елорданың атауын Нұр-Сұлтан деп өзгертуді ұсынды. Қазақстан орталығындағы бұл қалаға өз атауын оған дейін де бірнеше рет өзгертуге тұра келді. Еске сала кететіні, қалаға жаңа ат беру ел тарихындағы маңызды өзгерістермен байланысты еді.

2022 жылғы 17 қыркүйекте Қазақстан Республикасының Президенті Қ. К. Тоқаев мемлекет

Столица поражает своей архитектурой, так как каждое сооружение, каждый памятник культуры, объект инфраструктуры имеет особое значение и является уникальным: монумент «Байтерек», резиденция Президента Республики Казахстан «Акорда», Триумфальная арка «Мәңгілік Ел», Государственный театр оперы и балета «Астана Опера», ТРЦ «Хан Шатыр», спортивный комплекс «Астана Арена», ледовый дворец «Алау», Дворец школьников имени аль-Фараби и многие другие.

Третий раздел «Астана – мировая диалоговая площадка» посвящен роли Астаны на международной арене в качестве значимого геополитического, культурного и экономического центра. В мировом сообществе столица Казахстана ассоциируется с политическими событиями поистине глобального масштаба. За прошедшие годы в Астане на самом высоком уровне проведены встречи глав государств и правительств таких международных организаций, как Содружество Независимых Государств (СНГ), Шанхайская организация сотрудничества (ШОС), Совещание по взаимодействию и мерам доверия в Азии (СВМДА), Организация Договора о коллективной безопасности (ОДКБ), Евразийский экономический союз (ЕАЭС).

В 2003 году Астана становится подлинной общепланетарной диалоговой площадкой по призыву к толерантности, миру и интеграции. Уникальным опытом нашего государства по укреплению межконфессионального согласия и единства народа на международном уровне является проведение съездов лидеров мировых и традиционных религий.

Мировое признание Астаны как реального геополитического центра XXI века произошло 1 декабря 2010 года на Саммите ОБСЕ. Казахстан, являясь действующим председателем ОБСЕ, стал инициатором и проводником политики евразийской безопасности и сотрудничества.

7-е зимние Азиатские игры, прошедшие в Астане в 2011 году, подтвердили статус города как места проведения масштабных спортивных мероприятий международного уровня.

Астана – это узнаваемый международный бренд, который закрепился за такими хорошо зарекомендовавшими себя площадками, как Астанинский экономический форум, Астанинский процесс по Сирии и др.

елордасын Астана қаласы деп қайта атау туралы Жарлыққа қол қойды.

Астана – Сирия мәселесі бойынша Астана процесі, Астана экономикалық форумы және т.с.с. маңызды басқосулармен тығыз байланысты танымал халықаралық бренд. Осы жылдар барысында мемлекетіміз Астана брендіні насихаттауға қомақты қаржы құйды. Халықаралық мамандандырылған «Астана-ЭКСПО-2017» халықаралық мамандандырылған сияқты ауқымды іс-шараны еске түсірудің өзі де жеткілікті. Сондықтан бұл атауға оралу қисынды әрі орынды қадам болып табылады.

Каталогтың құрылымы бөлімдермен және онда көрсетілген жәдігерлермен анықталады. Жәдігерлер сипаттамасында: түсім кітабы бойынша нөмірі, атауы, материалы, техникасы, өлшемі, авторы, жасалған жылы, сыйға берушісі, сыйға беру орны, сыйға беру жылы көрсетілген. Қажет болған жағдайда жәдігер туралы қосымша қысқаша ақпарат берілген.

Каталогта қоғамдық наградалар, бағалы металдар мен бағалы тастар бұйымдары, нумизматика, кәдесыйлық бұйымдар, ыдыс-аяқ, кілем және киіз бұйымдары, жұмсақ инвентарь, бейнелеу өнерінің туындылары, материалдық мәдениет заттары топтамаларынан 80-нен астам жәдігерлер ұсынылған.

В 2017 году в Астане проведена Международная специализированная выставка «ЭКСПО-2017», которая стала не только крупнейшим событием во всем регионе Центральной Азии, но и внесла значительный вклад в формирование имиджа Казахстана, развитие экономики и культуры. Значительный приток инвестиций получили сфера туризма, инфраструктура Астаны и прилегающих территорий, отрасль строительства транспортных объектов и объектов коммерческой недвижимости, сфера обслуживания населения.

19 марта 2019 года Президент Республики Казахстан Касым-Жомарт Токаев предложил переименовать Астану в город Нур-Султан. Городу в центре Казахстана и до этого неоднократно приходилось менять название. Все инициативы о переименовании города были сопряжены с важными изменениями в истории страны. 17 сентября 2022 года Президент страны К. К. Токаев подписал указ о переименовании столицы Казахстана в город Астану.

В каталог вошли свыше 80 экспонатов из коллекций общественных наград, изделий из драгоценных металлов и драгоценных камней, нумизматики, сувенирных изделий, посуды, ковров и войлочных изделий, мягкого инвентаря, предметов изобразительного искусства и материальной культуры. Описание каждого музейного экспоната включает в себя следующие сведения и краткие данные: номер экспоната по книге поступлений, наименование экспоната, материал и техника изготовления, размеры, авторство (если имеется), даритель, место и год дарения. При необходимости дается краткая дополнительная информация о музейном предмете.

1 ТАРАУ. ЕЛОРДАНЫҢ ҚАЛЫПТАСУЫ

РАЗДЕЛ 1. СТАНОВЛЕНИЕ СТОЛИЦЫ

ҒКҚ 576. Астана қласының елтаңбасы. Металл. Құю, қалыптау. Диаметрі – 42 см. 1999 жыл
Герб города Астаны. Металл. Литье, штамповка. Диаметр – 42 см. 1999 год

1998 жылғы 24 сәуірде Қазақстан Республикасы астанасының елтаңбасын әзірлеуге арналған ашық республикалық байқау өтті. Астана қаласы елтаңбасының жаңа нұсқасы ресми тұсаукесер рәсімінен бір жыл өткен соң 1999 жылғы маусымда қабылданды. Елтаңбаның жаңа нұсқасының авторлары дарынды суретші-дизайнерлер Дембай Салауат және Аманжол Чеканаев болды.

Елтаңбаның негізі – дөңгелек шығыс үлгісіндегі қалқан. Күрең қызыл түсті қамал қабырғасы астарында дөңгеленген күлгін жазық даладан ақ қанатты сақ барысы көрінеді. Барыстың бейнесі қазақ хандарының бас киімі түрінде келетін алтын тәжді скифтік аң стилінде салынған. Күрең қызыл түсті қамал пішіні қаланың Есіл өзені жағасында қамал-қала ретінде пайда болу тарихын еске салады. Ақ түс қазақ ұлтының ой-ниетінің пәктігі мен тілегінің мөлдірлігін бейнелейді.

Геральдикалық қалқанның жиегі айнала алтындалған жолақпен әдіптелген. Алтын жолақтың ұшар басында шаңырақ, бұл – қазақ халқы ошағының символы. Қалқанның сол жағында да, оң жағында да – Тың өңірінің белгісіндей бидайдың алтын масақтары. Жолақтың төменгі бөлігінде «Астана» деген жазу бар [1].

24 апреля 1998 года состоялся открытый республиканский конкурс на разработку герба столицы Казахстана. В июне 1999 года, спустя год после официальной презентации столицы Казахстана, был утвержден новый вариант герба Астаны. Авторами герба являются талантливые архитекторы, художники и дизайнеры Дембай Салауат и Аманжол Чиканаев.

В основе герба Астаны лежит круглый восточный щит. На синем округлом поле на фоне пурпурной крепостной стены виднеется белый крылатый сакский барс. Изображение барса представлено в скифском зверином стиле с золотой короной в виде головного убора казахских ханов. Пурпурная крепостная стена напоминает об истории возникновения города как города-крепости на берегах реки Ишим. Белый цвет отражает чистоту помыслов и благородство казахской нации. Геральдический щит обрамлен золотой полосой, окантованной с двух сторон золотой каймой. Вверху золотой полосы расположен шанырак – символ домашнего очага казахского народа. С левой и правой стороны щита изображены золотые пшеничные колосья – символы Целинного края. На нижней части золотой полосы представлена надпись: «Астана» [1].

ҒКҚ 558. **Астана қаласының елтаңбасы.** Металл, пластик, эмаль. Диаметрі – 65 см. 2008 жыл
Герб города Астаны. Металл, пластик, эмаль. Диаметр – 65 см. 2008 год

Қалалық мәслихаттың 2008 жылғы 5 маусымда өткен кезектен тыс 16-сессиясында Қазақстан астанасының жаңа елтаңбасы мен туы бекітілді.

Астана қаласының елтаңбасы көгілдір түс аясында алтын түсті «Бәйтерек» пен «Шаңырақ» бейнеленген екі нышан орналасқан дөңгелекті білдіреді. «Бәйтерек» негізінде «Құсқанаты» оюы орналасқан, оның төменгі жағында «Н» әрпі орналасқан, «Құсқанаты» оюы және «Н» әрпі алтын түсті. «Шаңырақ» пен «Құсқанаты» оюының сыртқы жағы жасыл түспен көмкерілген. Сыртқы сақинаның көмкерілген жерінде сол және оң жақтарында қызыл аяда алтын түсті «Бөрікөз» оюы орналасқан. Елтаңбаның төменгі жағында алтын түстес аяда қызыл түсті «Астана» деген жазу бар. «Астана» жазуының сол және оң жағында алтын түсті үш симметриялы сызықтар орналасқан.

5 июня 2008 года на 16-й внеочередной сессии городского маслихата были утверждены новый герб и флаг столицы Казахстана.

Герб города Астаны представляет собой круг с графическим изображением на голубом фоне двух символов: монумента «Байтерек» и шанырака – цвета золота. В основании изображения монумента «Байтерек» представлен орнамент «құсқанаты», в нижней части которого изображена стилизованная буква «Н». Орнамент «құсқанаты» и буква «Н» – цвета золота. Внешние края шанырака и орнамента «құсқанаты» имеют зеленую окантовку. В окаймлении внешнего кольца на красном фоне с левой и правой стороны расположен орнамент «бөрікөз» – цвета золота. На нижней части герба на золотистом фоне имеется надпись: «Астана» – красного цвета. С левой и правой стороны от слова «Астана» расположены по три симметричные линии цвета золота.

ТПМ 1401/27. «Астана қаласының елтаңбасы» кілемі. Жүн. Тоқымашылық. 80×60 см.

«Алматы кілем» ААҚ-нан. 2004 жыл

Ковер «Герб города Астаны». Шерсть. Ткачество. 80×60 см. От ОАО «Алматы кілем». 2004 год

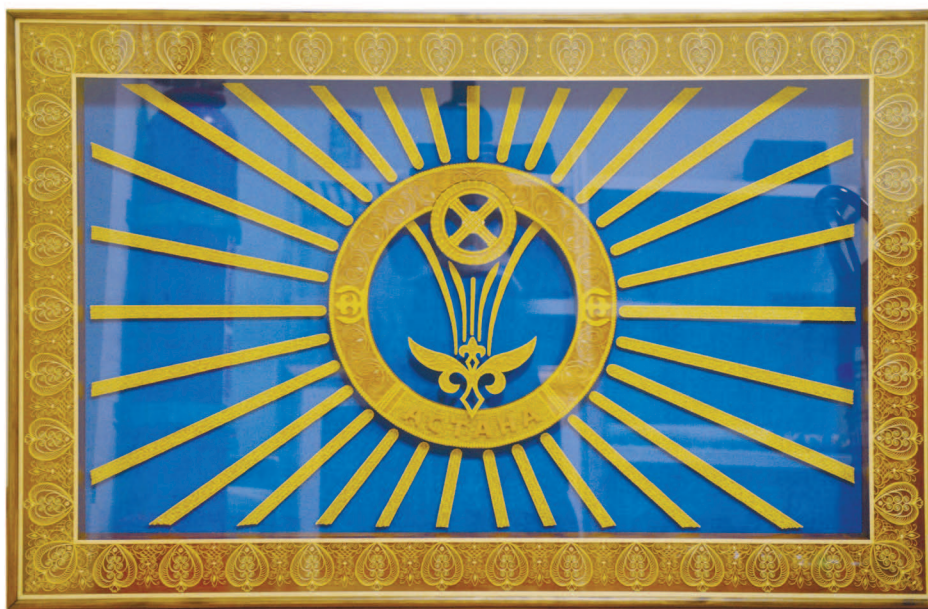

ТПМ 2519. Астана қаласының туы. Мата. 150×298 см. Астана қаласы әкімінің аппаратынан. 2008 жыл

Флаг города Астаны. Ткань. 150×298 см. От аппарата акима города Астаны. 2008 год

Қазақстан Республикасының елордасы – Астана қаласының туы ені мен ұзындығы 1:2 қатынастағы ортасында Астана қаласының елтаңбасы орналасқан тік бұрышты жалпақты білдіреді, одан жан-жаққа алтын түсті күн сәулелері шашылып тұр. Қазақстан Республикасының елордасы – Астана қаласы рәміздерінің сипаттамасы және оны пайдалану тәртібі Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 21 шілдедегі «Қазақстан Республикасы астанасының мәртебесі туралы» заңына сәйкес әзірленді [2].

Флаг города Астаны представляет собой прямоугольное полотнище голубого цвета с отношением ширины к длине 1:2 с размещением в середине герба города Астаны, от которого во все стороны отходят лучи солнца золотистого цвета. Описание и порядок использования символов столицы разработаны в соответствии с законом Республики Казахстан от 21 июля 2007 года «О статусе столицы Республики Казахстан» [2].

ТПЕК 4510. **«Астана қаласының туы» панносы.** Жөке, қандыағаш (жоңқа). Ағаш шілтер. 93×143 см.
Беларусь Республикасының Президенті А. Г. Лукашенкодан. «Астана ЭКСПО-2017» халықаралық
мамандандырылған көрмесінің ашылу рәсімі. Астана, 2017 жыл

Панно «Флаг города Астаны». Липа, ольха (стружка). Древесная скань. 93×143 см.

От Президента Республики Беларусь А. Г. Лукашенко. Церемония открытия Международной
специализированной выставки «ЭКСПО-2017». Астана, 2017 год

Ағаш шілтер панносы – бұл ағаш жоңқаларымен әшекейлеу техникасы. Бұл – Беларусь елінде пайда болған және әлемде баламасы жоқ қолданбалы өнердің жалғыз түрі.

Ағаш шілтер техникасында бояғыштар қолданылмайды. Пішінді жоңқа өзінің әдемі табиғи түстері болатын, ағаштың әртүрлі сұрыптарының тілімдерінен кесіледі. Барлық бұйымдар шілтердің әр бөлшегін дайындаудан бастап, оларды өрнекке құрастырып бекітуге дейін қолдан жасалады. Мұндай бұйымдарды жасау – орындаудың аса ұқыптылығы мен дәлдігін, зейінділік пен ағаштың түрлі сұрыптарының табиғи түстерін үйлестіре білу қабілетін қажет етеді. Барлық заттар ағаштың табиғи бітімінің көркемдігімен тамаша үйлесетін өзінің қайталанбайтын бейнесімен, әсем әшекейімен ерекшеленеді.

Панно выполнено в технике древесной скани – это техника инкрустации деревянной стружкой. Это единственное направление прикладного искусства, которое появилось в Беларуси и не имеет аналогов в мире.

В технике древесной скани красители не используются. Фигурная стружка нарезается из пластинок разных пород дерева, которые имеют свои красивые натуральные цвета. Все изделия выполняются вручную, начиная с изготовления каждого элемента скани до укладки в узор и фиксации. Для создания таких предметов необходимы филигранная точность исполнения, невероятное усердие и умение сочетать естественные цвета различных пород дерева. Все изделия отличаются оригинальностью, искусный декор, которые прекрасно гармонируют с естественной красотой природной текстуры дерева.

ТПМ 2768/1. «Астана» естелік медалі. 1998 жыл
Памятная медаль «Астана». 1998 год

«Астана» медалі — Қазақстан Республикасы астанасының тұсаукесер рәсіміне орай, Қазақстан Республикасы Президентінің 1998 жылғы 2 маусымдағы № 3963 Жарлығы негізінде бекітілген Қазақстан Республикасының естелік медалі.

Медальмен Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуына, Қазақстан астанасын абаттандыру мен оның құрылысына елеулі үлес қосқан Қазақстан Республикасының азаматтары мен шетел азаматтары марапатталады.

Медаль «Астана» — памятная медаль Республики Казахстан, учрежденная на основании Указа Президента Республики Казахстан от 2 июня 1998 года № 3963 в честь презентации столицы Республики Казахстан.

Медалью награждаются граждане Республики Казахстан и иностранные граждане, внесшие значительный вклад в социально-экономическое развитие Казахстана, в обустройство и строительство столицы Республики Казахстан.

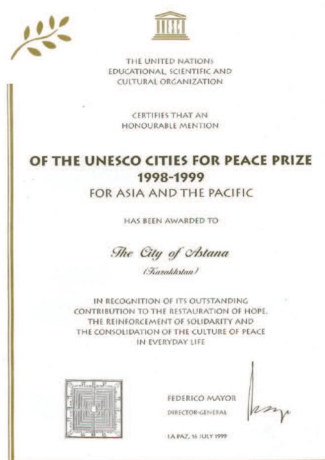
ТПМ 1831/1-2. «Қазақстанның жаңа астанасы» естелік монетасы. Нейзильбер. Шекіме. Номиналы — 20 теңге. Диаметрі — 31 мм. Мүсіншілер: В. Ивженко, А. Золотухин, М. Байтақов.

Қазақстан Республикасының Ұлттық банкінен. 1998 жыл

Памятная монета «Новая столица Казахстана». Нейзильбер. Чеканка. Номинал — 20 тенге.

Диаметр — 31 мм. Скульпторы: В. Ивженко, А. Золотухин, М. Байтақов.

От Национального банка Республики Казахстан. 1998 год

ТПЕК 4782/1-2. «Әлем қаласы» ЮНЕСКО Құрметті атағының дипломы мен медалі.

Боливия, Ла-Пас, 1999 жыл

Диплом и медаль почетного звания ЮНЕСКО «Город мира». Боливия, Ла-Пас, 1999 год

1999 жылғы шілде айында Астана ЮНЕСКО-ның «Әлем қаласы» құрметті атағына ие болды. Бұл марапат қысқа мерзім ішінде әлеуметтік-экономикалық, саяси және мәдени дамуда елеулі жетістіктерге жетіп, ұлтаралық және конфессияаралық ынтымақтастықты нығайтудағы мақсаттарды жүзеге асырған ғаламшардың жаңа қалаларына беріледі.

Бұл халықаралық ұйымның марапатымен бірге табысталатын дипломда, осы құрметті атақтың Астана қаласына «үмітті жандандыруға, ынтымақтастықты нығайтуға және күнделікті өмірде бейбітшілік мәдениетін нығайтуға қосқан үлесі үшін» берілді деп жазылған.

В июле 1999 года Астана была удостоена почетного звания ЮНЕСКО «Город мира». Эта награда присваивается новым городам планеты, которые смогли за короткое время добиться впечатляющих достижений в социально-экономическом, политическом и культурном развитии, реализовали цели по укреплению межнационального и межконфессионального сотрудничества.

В дипломе, сопровождающем медаль этой международной организации, отмечено, что этого звания столица Казахстана удостоена «в знак признания ее выдающегося вклада в восстановление надежды, укрепление солидарности и консолидации культуры мира в повседневной жизни».

ТПМ 1581. «Кельма – құрылысшы қалақшасы» кәдесыйы. Дамаск болаты, жез, емен. Соғу, қалыптау, оймыштау. «LIGA C-01» белгісі бар. Қазақстан құрылысшылар қауымдастығынан. Астана, 2005 жыл

Сувенир «Кельма – мастерок строительный». Дамасская сталь, латунь, дуб. Ковка, штамп, резьба. С маркированным обозначением «LIGA C-01». От Ассоциации застройщиков Казахстана. Астана, 2005 год

ТПМ 2450. «Астана қаласының №1 құрметті азаматы» естелік медалі. Күміс, эмаль. Қалыптау, бояу.
Диаметрі – 14,3 см. Астана қаласы әкімдігінен. 2007 жыл

Памятная медаль «Почетный гражданин города Астаны № 1».

Серебро, эмаль. Штамповка, покраска. Диаметр – 14,3 см. От акимата города Астаны. 2007 год

ТПМ 4211. «Астана қаласының құрметті азаматы» медалі. Металл, жасанды тастар. Қалыптау.
Астана қаласының әкімдігінен. 2014 жыл

Медаль «Почетный гражданин города Астаны». Металл, искусственные камни. Штамповка.
От акимата города Астаны. 2014 год

Бірінші шақырылымдағы Астана қалалық мәслихатының 38-ші сессиясының 1998 жылғы 10 желтоқсандағы шешімімен Ақмола қаласының атауы Астана қаласы деп өзгеруіне байланысты мәслихаттың 1996 жылдың 18 қыркүйегіндегі шешіміне өзгерістер енгізілді – «Астана қаласының құрметті азаматы» атағы тағайындалды.

«Қазақстан Республикасы астанасының мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылдың 21 шілдесіндегі № 296 Заңына сәйкес, елордалық мәслихатқа «Астана қаласының құрметті азаматы» атағын беру құқығы берілді.

Астана қаласы мәслихатының 2014 жылғы 9 шілдедегі шешімімен «Астана қаласының құрметті азаматы» атағын беру ережесі бекітілді. Ережеге сәйкес марапатталушыға «Астана қаласы құрметті азаматының» дипломы, алқасы және куәлігі табыс етіледі.

Решением 38-й сессии маслихата города Астаны первого созыва от 10 декабря 1998 года в связи с переименованием города Акмолы в город Астану были внесены изменения в решение маслихата от 18 сентября 1996 года: установлено звание «Почетный гражданин города Астаны».

В соответствии с законом Республики Казахстан «О статусе столицы Республики Казахстан» № 296 от 21 июля 2007 года маслихату столицы предоставлено право присвоения звания «Астана қаласының құрметті азаматы».

Решением маслихата города Астаны от 9 июля 2014 года утверждены Правила присвоения звания «Астана қаласының құрметті азаматы». Лицу, удостоенному звания, акимом города Астаны в торжественной обстановке вручаются диплом, подвеска и удостоверение почетного гражданина города Астаны.

ТПЕК 5087. «Астанаға 10 жыл» мерейтойлық медалі. 2008 жыл
Юбилейная медаль «10 лет Астане». 2008 год

«Астанаға 10 жыл» мерейтойлық медалі – елорданы Астана қаласына көшірудің 10 жылдығына орай, Қазақстан Республикасы Президентінің 2008 жылдың 6 мамырындағы Жарлығына сәйкес бекітілген мемлекеттік награда.

Бұл мерейтойлық медальмен Қазақстан Республикасының және оның астанасының қалыптасуы мен дамуына елеулі үлес қосқан Қазақстан Республикасының азаматтары мен шетел азаматтары марапатталады.

Юбилейная медаль «10 лет Астане» – государственная награда Республики Казахстан, учрежденная в соответствии с Указом Президента Республики Казахстан от 6 мая 2008 года в ознаменование 10-летия переноса столицы в город Астану.

Юбилейной медалью «10 лет Астане» награждаются граждане Республики Казахстан и иностранные граждане, внесшие значительный вклад в становление и развитие Республики Казахстан и ее столицы.

ТПМ 2513. «Астанаға 10 жыл» мерейтойлық монетасы. Номиналы – 5 000 теңге. Күміс. Proof шекімесі. Диаметрі – 10 см. Қазақстан Республикасының Ұлттық банкінен. 2008 жыл
Юбилейная монета «10 лет Астане». Номинал – 5 000 тенге. Серебро. Чеканка proof. Диаметр – 10 см. От Национального банка Республики Казахстан. 2008 год

ТПМ 2895/1. **Қазақстан Қала құрылысшылары одағының алтын медалі.**

«Қазақстан Республикасының қала құрылысын дамытуға қосқан зор үлесі үшін және жаңа елорда – Астана қаласын құрудағы қала құрылысы жобасын іске асырғаны үшін». 2009 жыл
Золотая медаль Союза градостроителей Казахстана. «За выдающийся вклад в развитие градостроительства Республики Казахстан и реализацию градостроительного проекта создания новой столицы – города Астаны». 2009 год

ТПЕК 4638/1-8. **«Астанаға 15 жыл» маркасы.**

Қағаз. Баспаханалық шығарылым. 2013 жыл

Марка «15 лет Астане».

Бумага. Типографский выпуск. 2013 год

ТПМ 3858. **«Балғын сәулетші» кескіндемесі.**

Авторы – А. Алакунов (Қырғыз Республикасы).

2013 жыл. Кенеп, майлы бояу. 120×140 см.

Қазақстан Республикасының Мұнай және газ министрлігінен. 2014 жыл

«Юный архитектор». Автор – А. Алакунов (Кыргызская Республика).

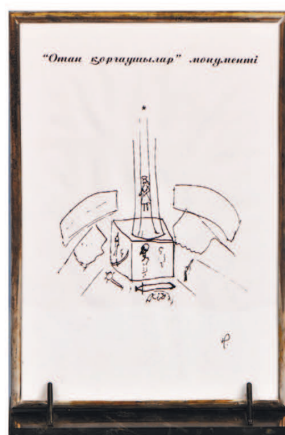
2013 год. Холст, масло. 120×140 см. От Министерства нефти и газа Республики Казахстан. 2014 год

2 ТАРАУ. АСТАНАНЫҢ ҚАЙТАЛАНБАС КЕЛБЕТІ

РАЗДЕЛ 2. НЕПОВТОРИМЫЙ ОБЛИК АСТАНЫ

ТПМ 1893. «Біздің Астана» кескіндемесі. Авторы – В. Семизоров. 1999 жыл. Кенеп, майлы бояу. 155×255 см. Қазақстан Республикасының Үкіметінен. 2000 жыл
«Наша Астана». Автор – В. Семизоров. 1999 год. Холст, масло. 155×255 см.
От Правительства Республики Казахстан. 2000 год

ТПМ 411. «Отан қорғаушылар» монументі» эскизі. Күміс, қағаз, габбро. Қол жұмысы.
Қазақстан Республикасы Тұңғыш Президентінің жеке мұрағатынан. Астана, 2001 жыл
Эскиз «Монумент «Отан қорғаушылар». Серебро, бумага, габбро. Ручная работа.
Из личного архива Первого Президента Республики Казахстан. Астана, 2001 год

Отан қорғаушыларға арналған «Отан қорғаушылар» мемориалды кешені 2001 жылы 9 мамырда ашылды. Мемориалдық кешеннің монументалды композициясы Қазақстанда тұратын барлық ұлттардың бірлігін білдіретін масақ бау түріндегі қола стела мен бірлікке, келісімге шақыратын Отан-Ана бейнесінен тұрады. Ақ кимешекті әйел-ана алтындатылған зерлі кесесіне ақ құйып оны, ұлттық дәстүрге толы көңілімен, келе жатқандарға қос қолдап ұсынууда. Сондай-ақ соғысқа

Мемориальный комплекс «Отан қорғаушылар», посвященный защитникам Отечества, был открыт в 2001 году. Монументальная композиция мемориального комплекса представляет собой бронзовую стелу в виде снопа колосьев, которые символизируют единство людей всех национальностей, проживающих в Казахстане. Монументальная скульптура в центре копны колосьев является олицетворением образа Родины-матери, призывающей к единству и согласию. В руках

аттанған жарын, алысқа кеткен ұл-қыздарын алаңдай күтіп тұрған ананың бейнесінен бүкіл қазақ әйеліне тән ұлттық болмыс-бітім аңғарылады. Қола бағанның (ескерткіш діңінің) ұшар басында 121 алтын масақтан тұратын нысан – көпұлтты қазақстандықтардың тереңнен тамырланған бірлігі мен берік достығының нышаны. Масақтардың іргесі қазақ жерінде әр ұлттың рухани және мәдени мұрасын бейнелейтін ою-өрнектермен безендендірілген. Бұл – жаңа өскін-өмір, бейбітшілік, молшылық пен тұрақтылық белгісі. Қырық метрдей қола бағанның сол жағында – ата-бабаларымыздан қалған кең байтақ мекенімізді әртүрлі басқыншылардан қорғаған хас батырлар, оң жағында – Ұлы Отан соғысы жылдары ерлік көрсеткен қазақстандық әскерилер бейнеленген. Ескерткіштің етегінде Мәңгілік алау жанып тұр.

женщина-мать держит чашу, покрытую тонким слоем сусального золота, – символ мира и процветания.

Эпическая женщина воплощает народные идеалы не только материнства, но и смелой защитницы родной страны. Основание мемориального комплекса обрамляют два барельефа, на которых отражена история страны: на левой стороне показан эпизод битвы казахов с джунгарскими захватчиками, а справа – фрагменты участия казахстанцев в Великой Отечественной войне. У подножия монументальной композиции горит Вечный огонь.

ТПМ 975/1-2. «Байтерек» кәдесыйы. Алтын, күміс, яшма. Қалыптау.

Қазақстан Республикасы тұрғындарынан. 2005 жыл

Сувенир «Байтерек». Золото, серебро, яшма. Штамповка.

От жителей Республики Казахстан. 2005 год

«Байтерек» монументі Астананың басты көрікті орны ғана емес, сондай-ақ тәуелсіз Қазақстанның аса маңызды нышандарының бірі болып табылады. «Байтерек» өзінің тарихи тамырларын сақтап, берік тұғыры мен болашақ өркендеуге ұмтылған мемлекеттің нышаны іспеттес.

«Байтерек» монументі 2002 жылы ашылды. Металл, шыны мен бетоннан жасалған бұл бірегей сәулет құрылысының ауқымы елорда тұрғындары мен қонақтарын таң қалдырмай қоймайды. Әлемде

Монумент «Байтерек» является не только главной достопримечательностью Астаны, но и одним из наиболее значимых символов независимого Казахстана. «Байтерек» символизирует собой государство, сохранившее свои исторические корни, имеющее прочную опору и стремление к будущему процветанию.

Монумент «Байтерек» был открыт в 2002 году. Это уникальное архитектурное сооружение из металла, стекла и бетона, масштаб которого

«Ақ тілекпен, Астана»

тұңғыш рет диаметрі 22 метр және салмағы 300 тонна болатын, күн сәулесіне қарай түсін өзгертіп тұратын «құбылмалы» шар 97 метр биіктікке көтерілді.

Бүгінде «Бәйтерек» монументі ұлттық брендке айналған, әлемдік қоғамдастық оны тек елордамен ғана емес, сондай-ақ бүкіл Қазақстанмен байланыстырады.

2002 жылы 26 қазанда Астанада Сәулетшілер одағы халықаралық қауымдастығының (СОХҚ) X Үйлестіру кеңесінің отырысы және жылдың ең үздік жобасын (құрылысын) анықтауға арналған оныншы байқау өтті. Беделді халықаралық төрешілер «Бәйтерек» монументіне ТМД елдері арасындағы 2002 жылдың ең үздік сәулеттік жобасы ретінде Гран-при жүлдесін табыс етті.

оселомляет жителей и гостей столицы. Впервые в мире шар диаметром 22 метра и весом 300 тонн из стекла «хамелеон», меняющего цвет в зависимости от солнечного света, был поднят на высоту 97 метров.

26 октября 2002 года в Астане прошел X Координационный совет Международной ассоциации союза архитекторов (МАСА), а также десятый смотр-конкурс на лучший проект (постройку) года. Авторитетное международное жюри присудило монументу «Байтерек» Гран-при как лучшему архитектурному проекту 2002 года среди стран СНГ.

ТПМ 113. «Бәйтерек» гобелені.

Авторы – Б. Зәуірбекова. Жүн жіптер.

Қол тоқымашылығы. 166×110 см. Л. Н. Гумилев атындағы Еуразия мемлекеттік университеті ұжымынан. Астана, 2003 жыл

Гобелен «Байтерек». Автор – Б. Заурбекова.

Шерстяные нити. Ручное ткачество. 166×110 см.

От коллектива Евразийского государственного университета имени Л. Н. Гумилева

ТПМ 3905. «Бәйтерек» кәдесыйы. Металл,

пластмасса. Құю. Қазақстан Республикасының Ұлттық қауіпсіздік комитетінен. Астана, 2014 жыл

Сувенир «Байтерек». Металл, пластмасса. Литье.

От Комитета национальной безопасности Республики Казахстан. Астана, 2014 год

ТПМ 665/1-2. «Л. Н. Гумилев атындағы Еуразия мемлекеттік университеті» естелік медальдар.
Нейзильбер, күміс. Қалыптау. Диаметрі – 8 см. Л. Н. Гумилев атындағы Еуразия мемлекеттік университеті
ұжымынан. 2000 жыл

Памятные медали «Евразийский государственный университет имени Л. Н. Гумилева».
Нейзильбер, серебро. Штамповка. Диаметр – 8 см.
От коллектива Евразийского государственного университета имени Л. Н. Гумилева. 2000 год

ТПМ 2017. «Еуразия ұлттық университеті» естелік медалі. Күміс, эмаль. Қалыптау. Диаметрі – 13 см.
Л. Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті ұжымынан. Астана, 2006 жыл
Памятная медаль «Еуразия ұлттық университеті». Серебро, эмаль. Штамповка. Диаметр – 13 см.
От коллектива Евразийского национального университета имени Л. Н. Гумилева. Астана, 2006 год

ТПМ 3011. «Кенесары хан» мүсіні. Металл, ағаш. Құю, полимерлік жабындау. Биіктігі – 28 см.
Астана қаласының тұрғындарынан. 2010 жыл
Скульптура «Хан Кенесары». Металл, дерево. Литье, полимерное покрытие. Высота – 28 см.
От жителей города Астаны. 2010 год

Астананың орталық аудандарының бірінде, Есіл өзенінің жағасында салт атты адамның заңғар мүсіні ерекше көз тартады. Бұл – мемлекет қайраткері, қолбасшы Кенесары ханға арналған ескерткіш. Ескерткіш авторлары: мүсінші Нұрлан Далбай және белгілі сәулетші Шот-Аман Уәлиханов. Ескерткіштің жалпы биіктігі 11 метр, ал салмағы 10 тоннаға жуықтайды. Кенесары ханға арналған ескерткіш салтанатты түрде 2001 жылы 11 мамырда ашылды.

В одном из центральных районов Астаны на берегу реки Есиль гордо возвышается величественная конная скульптура – это памятник хану Кенесары – государственному деятелю и полководцу. Авторы памятника: скульптор Нурлан Далбай и архитектор Шот-Аман Валиханов. Общая высота монументальной скульптуры составляет 11 метров и имеет вес почти 10 тонн. Памятник хану Кенесары был торжественно открыт 11 мая 2001 года.

ТПМ 1340. «Қазақстан Республикасы Президентінің «Ақорда» резиденциясы» макеті.
Авторы – М. Корчилов. Жез, мыс, ағаш, бұйректас, күміс. Құю, қышқылмен оюлау, никельдеу.
Ресей Федерациясы, Златоуст, 2005 жыл
Макет «Резиденция Президента Республики Казахстан «Акорда». Автор – М. Корчилов.
Латунь, медь, дерево, нефрит, серебро. Литье, травление, никелирование.
Российская Федерация, Златоуст. 2005 год

Қазақстанның жаңа астанасында көркемдік маңызы мен ауқымы жөнінен қала орталығының бірегей сәулеттік ансамблі бой көтерді. Оның құрамындағы ең басты туынды – Ақорда – Қазақстан Республикасы Президентінің резиденциясы. Резиденция құрылысы 2001 жылы басталды. Жоба жұмысын Еуропа мен Қазақстанның белгілі сәулетшілері жүргізді. Олардың қатарында еуропалық әйгілі дизайнерлер М. Гуалацци мен А. Мольтениді атап өтуге болады. Ішкі көріністі ұлттық мәнерде орындау академик Қ. Монтақаевтың кеңесімен жүргізілді.

Жаңа резиденцияның ресми тұсаукесері 2004 жылғы 24 желтоқсанда өтті. Ғимараттың жалпы ауданы – 36 720 шаршы метр. Ұшар басымен қоса алғандағы ғимараттың биіктігі – 86 метр. Жер үстінде бес қабат және екі жер асты қабаттарынан тұратын ғимарат құрылыстағы заманауи әдістер мен ең озық инженерлік жабдықтауды қолдана отырып тұрғызылған [3].

В центре столицы суверенного Казахстана возведен уникальный по художественному значению и масштабам архитектурный ансамбль – резиденция Президента Республики Казахстан «Акорда». Строительство резиденции началось в 2001 году. Работу над проектом вели известные архитекторы Европы и Казахстана, в их числе европейские дизайнеры М. Гуалацци и А. Мольтени. Разработка интерьеров в национальном стиле осуществлялась на основе консультаций академика К. Монтахаева.

Официальная презентация новой резиденции состоялась 24 декабря 2004 года. Общая площадь здания составляет 36 720 квадратных метров, высота со шпилем – 86 метров. Здание из пяти надземных и двух подземных этажей выполнено из монолитного бетона с применением самых современных методов строительства и передового инженерного оборудования [3].

ТПМ 2048. «Ақорда» гобелені.

Жүн жіптер. Қол тоқымашылығы. 145×167 см. Авторы – Б. Зәуірбекова.

Л. Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті ұжымынан. Астана, 2006 жыл

Гобелен «Акорда». Автор – Б. Заурбекова.

Шерстяные нити. Ручное ткачество. 145×167 см.

От коллектива Евразийского национального университета имени Л. Н. Гумилева. 2006 год

ТПМ 2052. «Ақорда» кәдесыйы.

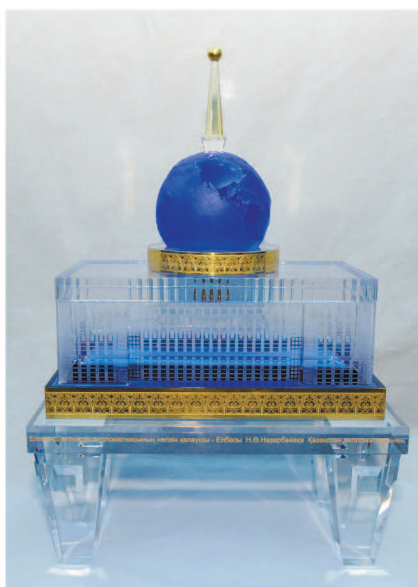
Күміс, яшма, габбро. Құю, қалыптау.

Шығыс Қазақстан облысы тұрғындарынан. 2006 жыл

Сувенир «Акорда».

Серебро, яшма, габбро. Литье, штамповка.

От жителей Восточно-Казахстанской области. 2006 год

ТПЕК 4284/1-2. «Қазақстан Республикасы

Президентінің «Ақорда» резиденциясы» макеті.

Шыны. Үрлеу, желімдеу. Қазақстан Республикасының

Сыртқы істер министрлігінен. 2015 жыл

Макет «Резиденция Президента Республики Казахстан «Акорда».

Стекло. Дутье, склеивание. От Министерства иностранных дел Республики Казахстан. 2015 год

ТПМ 3117. «Ақорда» панносы. Табиғи тастар.

Мозаика. 55×70 см. «Казкомпрессормаш» ЖШС-нен.

2010 жыл

Панно «Акорда». Природные камни. Мозаика.

55×70 см. От ТОО «Казкомпрессормаш». 2010 год

ТПМ 1617. «Астаналық цирктің ашылуы» естелік медалі.

Күміс. Proof шекімесі. Диаметрі – 7 см. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінен. 2005 жыл

Памятная медаль «Астаналық цирктің ашылуы».

Серебро. Чеканка proof. Диаметр – 7 см. От Национального банка Республики Казахстан. 2005 год

ТПМ 2414. «Астана жұлдызы» макеті.

Металл, көктас. Қол жұмысы. Астана қаласының тұрғындарынан. 2008 жыл

Макет «Астана жұлдызы».

Металл, лазурит. Ручная работа.

От жителей города Астаны. 2008 год

«Астана жұлдызы» монументі – етегінде үш қола аттың мүсіндері орналасқан қырық метрлік стела. Монумент Астанадан оңтүстік-шығысқа шығатын үлкен күре жолдың әуежайға бұрылатын үш жолдың қиылысында орналасқан: Қабанбай батыр даңғылы, Тұран даңғылы және Қарқаралы тас жолы. Стела жұлдыздарға қанат қаққан серпінді ұмтылысты және қуатты қозғалысты білдіреді. Монументтің авторлары: А. Нартов, С. Бөкебай, Ю. Флейшман, А. Свистунов. 2007 жылдың 6 тамызында ашылған.

Монументтің үстіңгі жағында әлем халықтарының өмір жолын іздеудің нышаны болып табылатын «жел тармақтары» орналасқан. Ежелгі уақытта аспандағы жұлдыздарға қарап, бағдар жасау – өмір жалғастығын білдірген. Сондықтан да болар, жұлдыз – дініне, ұлтына және мәдениетіне қарамастан жер бетінде тұратын барлық халықтар үшін ортақ нышан.

Монумент «Астана жұлдызы» – сорокаметровая золотистая стела с тремя бронзовыми тулпарами у подножия. Памятник расположен на пересечении трех дорог: проспекта Кабанбай батыра, проспекта Туран и шоссе Каркаралы. Стела символизирует динамичное стремление и мощное движение, устремляющееся к звездам. Авторы монумента: А. Нартов, С. Бокебай, Ю. Флейшман, А. Свистунов. Дата открытия – 6 августа 2007 года.

Монумент увенчан розой ветров – символом поиска жизненного пути народов мира. В древние времена основным способом ориентирования ночью в степи было ориентирование по звездам. Символ звезды – это символ, универсальный для всех народов, живущих на Земле, независимо от религии, национальности и культуры.

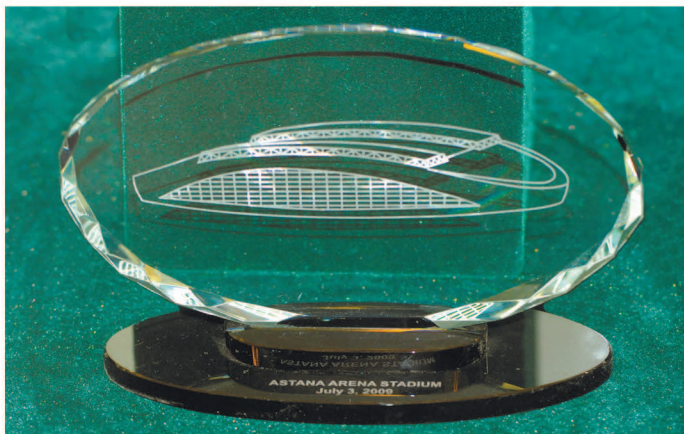
ТПЕК 5598. «Қала көрінісі. Ымырт» кескіндемесі. Авторы – Ж. Нұрлыбаев.
Кенеп, майлы бояу. 89×160 см. 2013 жыл. Автордың сыйы
«Панорама города. Сумерки». Автор – Ж. Нурлыбаев.
Холст, масло. 89×160 см. 2013 год. Дар автора

ТПМ 2717. «Қан орталығы» кәдесыйлық медалі.
Күміс, яшма, эмаль. Шекіме. Диаметрі – 6 см. 2009 жыл
Сувенирная медаль «Центр крови».
Серебро, яшма, эмаль. Чеканка. Диаметр – 6 см. 2009 год

2009 жылы 23 сәуірде Астанада Қан орталығы ашылды. Орталықтың ерекшелігі – мұнда қанды және оның компоненттерін дайындау және сақтау әдістері Қазақстанда алғаш рет қолданылған болатын. Ал 2011 жылы оның негізінде Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Трансфузиология ғылыми-өндірістік орталығы құрылды.

23 апреля 2009 года в Астане состоялось открытие Центра крови, уникальность которого заключалась в том, что впервые в Казахстане использовались методы заготовки и хранения крови и ее компонентов. В 2011 году на базе Центра крови был создан Научно-производственный центр трансфузиологии Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

«Астана Арена» стадионы – 30 000 көрерменге арналған еліміздің спорттық кешені. Стадионның салтанатты ашылу рәсімі 2009 жылдың 3 шілдесінде өтті. «Локомотив» («Астана») және Қазақстанның футболдан құрама командасының арасындағы матч шеңберінде әйгілі итальяндық төреші Пьерлуиджи Коллинаның ысқырығымен допқа жасаған алғашқы нышандық соққысымен ашылды. «Астана Арена» стадионы – бұл стадион көлемі 10 000 шаршы метр жылжымалы шатыры бар әлемдегі алты ғимараттың бірі.

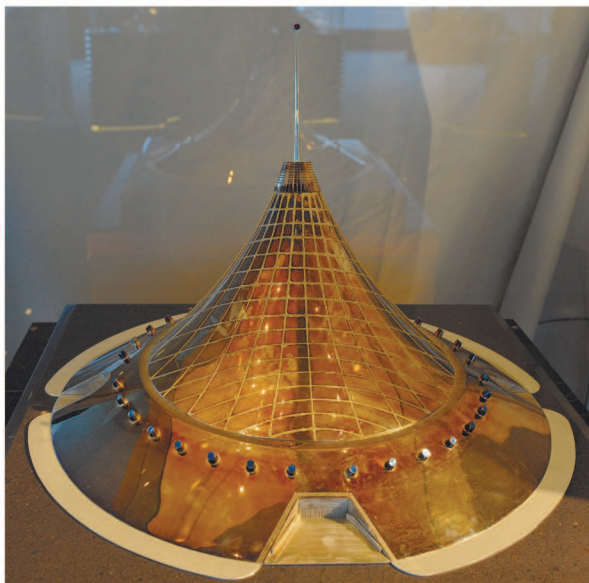
2004 жылдың ортасында Астана қаласында жобалық-ізвестіру жұмыстары басталды – Успен кафедралды соборы құрылысының бірінші кезеңі. 2009 жылдың тамызында Успения Құдай ана мерекесі қарсаңында, Астана қаласында жаңа собордың құрылысындағы ең күрделі және ұзақ кезеңді аяқтайтын оқиға орын алды. Митрополит Мефодий бағыштаған бес күмбез бен крест кафедралды собор барабандарына орнатылды. Қасиетті Успен соборы Қазақстан мен Орталық Азия аумағындағы ең үлкен православ ғибадатханасы болып саналады.

ТПМ 2890. «Астана Арена» спорт кешені» кәдесыйы. Шыны, тас. Нақыштау. 2009 жыл
Сувенир «Спортивный комплекс «Астана Арена».
 Стекло, камень. Гравировка. 2009 год

Стадион «Астана Арена» – главная спортивная арена страны, которая вмещает 30 000 зрителей. Торжественное открытие стадиона состоялось 3 июля 2009 года. В рамках матча между командой «Локомотив» («Астана») и молодежной сборной Казахстана по футболу был совершен символический первый удар по футбольному мячу под свисток известного итальянского арбитра Пьерлуиджи Коллины. Стадион «Астана Арена» – одно из шести спортивных сооружений в мире, имеющих подвижную систему кровли размером 10 000 квадратных метров.

ТПМ 3206. «Қасиетті Успен кафедралды соборы» макеті. Металл, тас, шыны. Қол жұмысы. Мәскеу және бүкіл Русь Патриархы Кириллден. Астана, 2011 жыл
Макет «Свято-Успенский кафедральный собор».
 Металл, камень, стекло. Ручная работа. От Патриарха Московского и всея Руси Кирилла. Астана, 2011 год

В середине 2004 года в городе Астане начались проектно-изыскательские работы – первый этап строительства Успенского кафедрального собора. В августе 2009 года, накануне одного из главных православных праздников – Успения Пресвятой Богородицы, митрополит Мефодий совершил освящение пяти куполов и крестов, после чего они были водружены на барабанах собора. Успенский кафедральный собор стал самым большим православным храмом на территории Казахстана и Центральной Азии.

ТПЕК 4307. «Хан Шатыр» сауда және ойын-сауық орталығы» макеті. Металл, ағаш. Құю
Макет «Торгово-развлекательный центр «Хан Шатыр». Металл, дерево. Литье

2010 жылы ашылған «Хан Шатыр» сауда-ойын сауық орталығы – атақты британ сәулетшісі Норман Фостердің жобасымен тұрғызылған Қазақстан астанасының жаңа нышандарының бірі. Сыртқы пішінімен ерекше көз тартатын ғимарат әлемдегі шатыр үлгісіндегі ең ірі құрылыс, сондай-ақ Қазақстандағы ең үлкен сауда орталығы болып саналады.

Бұл ғимаратты тұрғызу кезінде 188 тонна бетон және әрқайсысының салмағы 2,5 тонна тартатын 380 болат арқан пайдаланылды. Forbes Style басылымының нұсқасы бойынша «Хан Шатыр» ТМД аумағындағы 2010 жылдың үздік экожүйелерінің ондығына енген жалғыз ғимарат атанды.

Торгово-развлекательный центр «Хан Шатыр», открытый в 2010 году, является крупнейшим сооружением шатровой формы в мире, а также самым большим торговым центром с уникальным внешним видом в Казахстане. Здание спроектировано известным британским архитектором Норманом Фостером. При возведении здания было использовано 188 тонн бетона и 380 стальных тросов весом до 2,5 тонны каждый. Торгово-развлекательный центр «Хан Шатыр» стал единственным сооружением на территории СНГ, вошедшим в число десяти лучших экозданий 2010 года по версии издания Forbes Style.

ҒКҚ 617. «Алау» мұзайдыны сарайы» кәдесыйы. Металл, оргшыны. Шағын сериялық өндіріс.

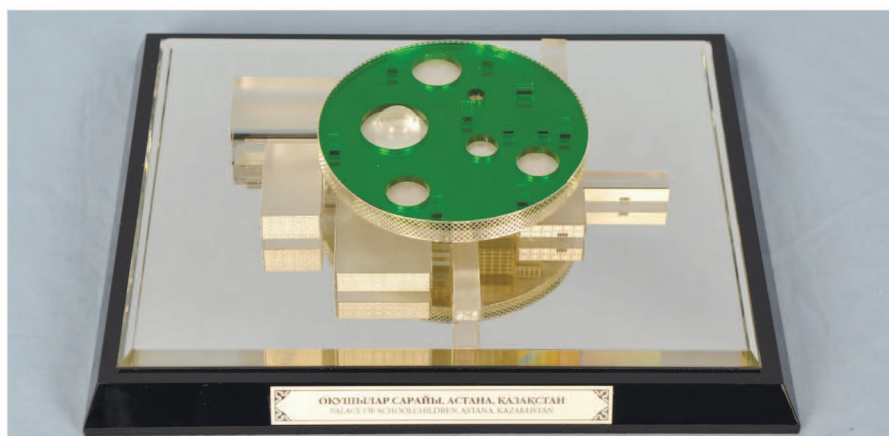
Астана қаласының тұрғындарынан. 2021 жыл

Сувенир «Ледовый дворец «Алау». Металл, оргстекло. Малосерийное производство.

От жителей города Нур-Султан. 2021 год

«Алау» мұз сарайы – «шапшаң мұзды» жасауға жол беретін, заманауи құрылғылармен жабдықталған әлемдік деңгейдегі спорттық кешен. Бірегей сәулеті мен орналасуының арқасында, ғимарат елорданың спорттық қақпасы және көрнекті орындарының бірі болып саналады. Кешен ресми түрде кең көпшілікке 2011 жылдың қаңтар айында VII қысқы Азия ойындары барысында ашылды.

Ледовый дворец «Алау» – уникальное спортивное сооружение, оснащенное суперсовременным оборудованием, позволяющим создать «быстрый лед». Благодаря уникальной архитектуре и месторасположению ледовая арена «Алау» по праву считается достопримечательностью столицы. Официальное открытие ледового дворца «Алау» состоялось в январе 2011 года, во время проведения 7-х зимних Азиатских игр.

ТПМ 3379. «Оқушылар сарайы» макеті. Металл, тас. Нақыштау, жылтырату. «Қазатомпром» ұлттық компаниясы» АҚ-ның басқармасы және BAZIS-A құрылыс компаниясынан.

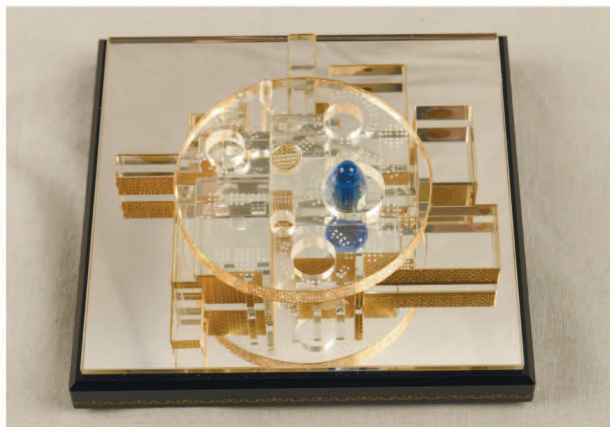
Астана қаласындағы Оқушылар сарайының ашылу рәсімі. 2011 жыл

Макет «Дворец школьников». Металл, камень. Гравировка, полировка. От правления АО «Национальная компания «Казатомпром» и строительной компании BAZIS-A.

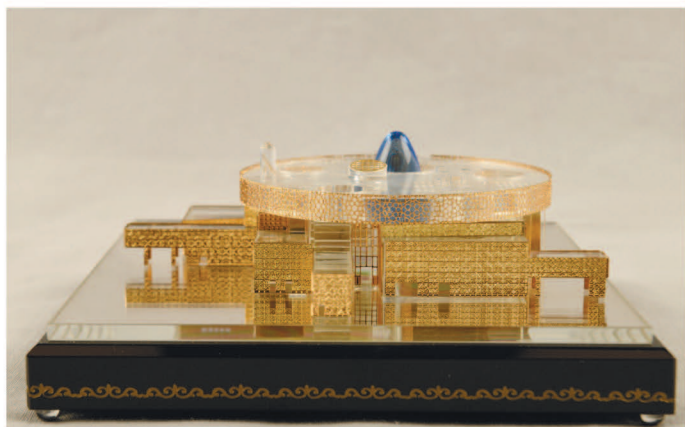
Церемония открытия Дворца школьников в городе Астане. 2011 год

Қазақстан Республикасының тәуелсіздігінің 20 жылдығы қарсаңында 2011 жылғы 8 желтоқсанда Астанада балалар мен жасөспірімдерді қосымша дамыту мақсатындағы арнайы жоба бойынша салынған жаңа Оқушылар сарайының салтанатты ашылу рәсімі өтті. Әл-Фараби атындағы Оқушылар сарайы – заманауи және жоғары технологиялық қосымша білім беретін оқу орны. Кешеннің жалпы ауданы шамамен 61 000 шаршы метрді құрайды, оның ішінде оқу кабинеттері, жабық әмбебап мұз айдыны, жылыту залы бар бассейн, спорт залдары, сондай-ақ театр кешені, хор ән айту залы, ғылыми-техникалық шығармашылық зертханалары, 3D форматтағы планетарий, обсерватория, конференц-зал, қысқы бақ және т.б. Оқушылар сарайында өнер, ғылым, спорт сияқты бағыттар бойынша 90-нан астам үйірме жұмыс істейді.

В канун 20-летия Независимости Республики Казахстан, 8 декабря 2011 года, в Астане состоялось торжественное открытие нового Дворца школьников, построенного по особому проекту специально для дополнительного развития детей и юношества. Дворец школьников имени аль-Фараби – это современное и высокотехнологичное учебное заведение дополнительного образования. Общая площадь комплекса составляет порядка 61 000 квадратных метров, включая учебные кабинеты, крытый универсальный каток, бассейн с разминочным залом, спортивные залы, а также театральный комплекс, зал хорового пения, лаборатории научно-технического творчества, планетарий в 3D-формате, обсерваторию, конференц-зал, зимний сад и многое другое. Во Дворце школьников работают более 90 кружков по таким направлениям, как искусство, наука, спорт.

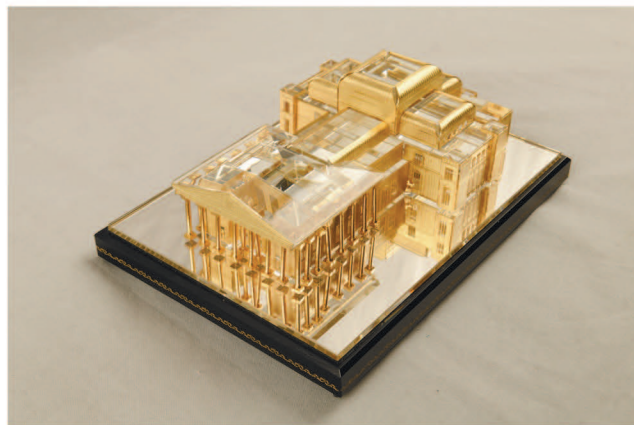
ҒКҚ 616. «Оқушылар сарайы» кәдесыйы. Металл, оргшыны. Шағын сериялық өндіріс.
Астана қаласының тұрғындарынан. 2021 жыл
Сувенир «Дворец школьников». Металл, оргстекло. Малосерийное производство.
От жителей города Нур-Султан. 2021 год

ҒКҚ 615. «Мәңгілік Ел» кәдесыйы. Металл, оргшыны.
Шағын сериялық өндіріс.
Астана қаласының тұрғындарынан. 2021 жыл
Сувенир «Мәңгілік Ел». Металл, оргстекло.
Малосерийное производство.
От жителей города Нур-Султан. 2021 год

«Мәңгілік Ел» салтанат қақпасы Қазақстан Республикасының тәуелсіздігінің 20 жылдығына орай 2011 жылдың 16 желтоқсанында ашылды. Алдыңғы қақпаның биіктігі – 20 метр. Авторлық жоба: сәулетші Сағындық Жамбылатов пен мүсіншілер Мұрат Мансұров пен Нұрлан Далбай. Алтын қима әдісін дәл сақтаудың арқасында ескерткіш тамаша қатынастарға ие. Оның текшелерінде данышпан ақсақал, әйел-ана, ортағасырлық батыр және қазіргі заманғы жауынгердің көлемді қола мүсіндері орналасқан. Екі жағынан қос бүйірінде Қожа Ахмет Ясауи кесенесіндегі тайқазанның көшірмелері орналасқан. Құрылыстың жоғары бөлігінде Қазақстан Республикасы Конституциясының бірінші бабынан алынған жазбаны оқуға болады. Салтанатты қақпаның алдыңғы жағында «Мәңгілік Ел» деген жазу орналасқан.

Триумфальная арка «Мәңгілік Ел» была открыта 16 декабря 2011 года в честь 20-летия Независимости Республики Казахстан. Высота парадных ворот составляет 20 метров. Авторы проекта: архитектор Сағындық Жамболатов и скульпторы Мурат Мансұров и Нурлан Далбай. Благодаря точному соблюдению золотого сечения монумент имеет идеальные пропорции. В нишах фасадов установлены объемные бронзовые скульптуры акакала-мудреца, женщины-матери, средневекового батыра, современного воина, в боковых арочных нишах – копии тайказана из мавзолея Ходжи Ахмеда Яссауи. Сверху на фронтальной части Триумфальной арки расположена надпись: «Мәңгілік Ел».

ҒКҚ 619. «Астана Опера» кәдесыйы. Металл, оргшыны. Шағын сериялық өндіріс.

Астана қаласының тұрғындарынан. 2021 жыл

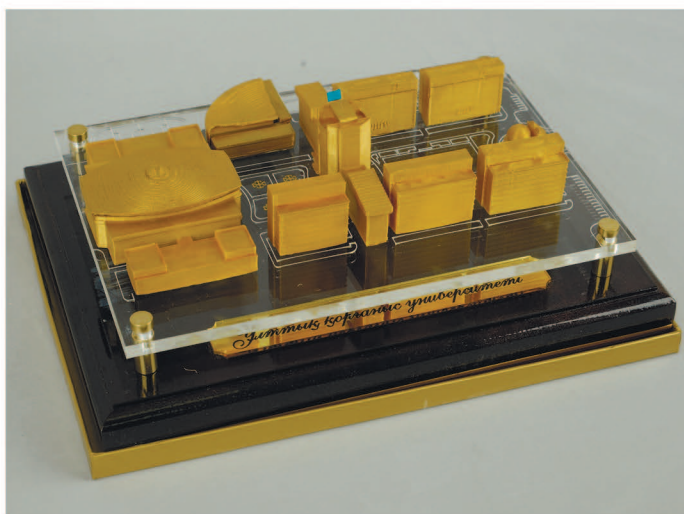
Сувенир «Астана Опера». Металл, оргстекло. Малосерийное производство.

От жителей города Нур-Султан. 2021 год

2013 жылы ашылған «Астана Опера» мемлекеттік опера және балет театры – Орталық Азиядағы ең үлкен театр. Жобаның бас сәулетшісі – Ренато Аркетти.

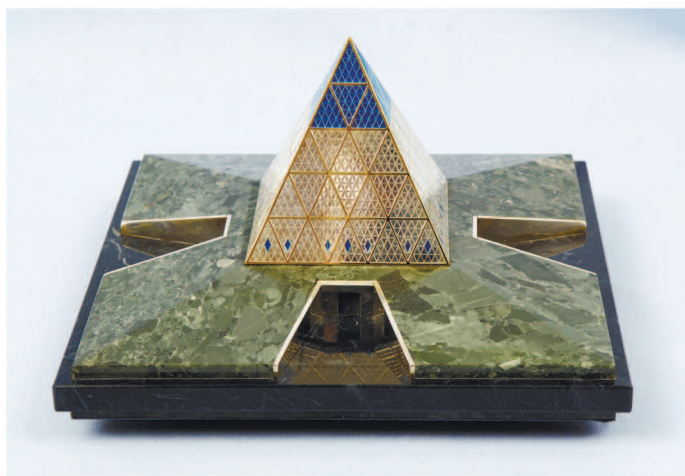
«Астана Опера» әлемдегі ең әдемі театрлардың бірі болып табылады, оның көз тартар сәулеттік әсемдігі көрерменді көптеген мыңжылдықтар бұрынғы антикалық дәуірлерді сезінуге мүмкіндік береді. Театр классикалық дәстүрлерді сақтай отырып тұрғызылғанымен, оның сәулетінде қазақтың ұлттық нақышына да ерекше назар аударылған. Сәулеттік жетістігі жағынан ол Миландағы «Ла Скала», Мадридтегі Корольдік театр, Мәскеудегі Үлкен театр, Нью-Йорктегі Метрополитен-опера және т.б. сияқты әлемдегі әйгілі опера театрларынан кем түспейді.

Государственный театр оперы и балета «Астана Опера», который был открыт в 2013 году, считается крупнейшим театром в Центральной Азии. Главный архитектор проекта – Ренато Аркетти. Здание театра построено с учетом лучших классических традиций мирового зодчества, при этом в архитектуре подчеркнут казахский национальный колорит, а техническое оснащение театра отвечает мировым стандартам. По архитектурному совершенству «Астана Опера» не уступает знаменитым оперным театрам мира, таким как «Ла Скала» в Милане, Королевский театр в Мадриде, Большой театр в Москве, Метрополитен-опера в Нью-Йорке.

ТПМ 3870. «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорғаныс университеті» макеті. Металл, ағаш. Нақыштау. Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті атындағы Ұлттық қорғаныс университетінің ұжымынан. 2014 жыл
Макет «Национальный университет обороны Республики Казахстан». Металл, дерево. Гравировка. От коллектива Национального университета обороны имени Первого Президента Республики Казахстан. 2014 год

3 ТАРАУ. АСТАНА – ӘЛЕМДІК ҮНҚАТЫСУ АЛАҒЫ

РАЗДЕЛ 3. АСТАНА – МИРОВАЯ ДИАЛогоВАЯ ПЛОЩАДКА

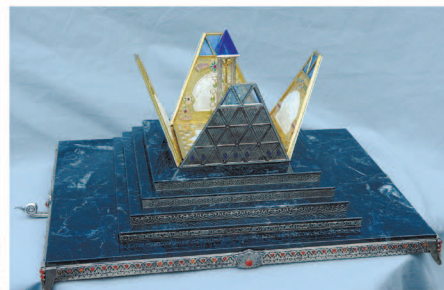
ТПМ 2053. «Бейбітшілік және келісім сарайы» макеті. Күміс, яшма. Құю, қырлау, эмаль. Қазақстан Республикасының Ұлттық банкінен. 2006 жыл
Макет «Дворец мира и согласия». Серебро, яшма. Литье, огранка, эмаль. От Национального банка Республики Казахстан. 2006 год

Біздің көпұлтты еліміздегі бейбітшілік пен келісім, мәдениеттер мен діндер сұхбаты әлемдік үлгі ретінде әділ танылып отыр. Осыдан жиырма жыл бұрын елордамыз – Астанамыздың бейбіт аспаны астында Әлемдік және дәстүрлі діндер лидерлерінің I съезін өткізуден басталған дінаралық және конфессияаралық үнқатысу бүгінде өркениеттердің өзара қарым-қатынасы тарихының шынайы және заңды ақиқатына айналды және түрлі дін өкілдерінің өзара мейірімді және мүдделі сұхбат жүргізуі тиіс екендігінің дәлелі болды. Әлемдік және дәстүрлі діндер лидерлері съездерінің жұмысы Бейбітшілік және келісім сарайымен тығыз байланысты. Дәл осы ғимаратта кейінгі жылдары әлемдік діндер өкілдерінің съездері өткен болатын.

Мир и согласие, диалог культур и религий в нашей многонациональной стране справедливо признаны мировым эталоном. Межрелигиозный и межконфессиональный диалог, который был начат более двадцати лет тому назад проведением под мирным небом Астаны I Съезда лидеров мировых и традиционных религий, стал сегодня объективной и закономерной реальностью истории диалога цивилизаций, доказательством того, что представители различных вероисповеданий могут вести доброжелательный и заинтересованный диалог, в котором стороны не только говорят, но и слышат друг друга. Работа съездов лидеров мировых и традиционных религий тесно связана с Дворцом мира и согласия. Именно под сводами этого здания в разные годы проходили съезды представителей мировых религий.

ТПМ 1553. «Әлемдік және дәстүрлі-ұлттық діндер съезі» естелік медалі.
Нейзильбер, эмаль. Диаметрі – 5,5 см. 2003 жыл
Памятная медаль «Съезд мировых и традиционных религий».
Нейзильбер, эмаль. Диаметр – 5,5 см. 2003 год

ТПЕК 4306. «Бейбітшілік және келісім сарайы» макеті. Металл, табиғи тас, әрлеу тастары, сүйек. Құю, әшекейлеу. Қазақстан тұрғындарынан. 2010 жыл

Макет «Дворец мира и согласия». Металл, природный камень, поделочные камни, кость. Литье, инкрустация. От жителей Республики Казахстан. 2010 год

Бейбітшілік және келісім сарайы Қазақстан жеріндегі достық, бірлік және бейбітшіліктің нышаны болып саналады. Бейбітшілік және келісім сарайының ашылу рәсімі 2006 жылдың 1 қыркүйегінде өтті. Республикамыздың жас елордасында Әлемдік және дәстүрлі діндер лидерлерінің съезі өтетін орынға айналатын және жас тәуелсіз мемлекеттің бейбітшілік пен келісімге деген ұмтылысын білдіретін пирамида түріндегі сарай салу идеясы Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті Н. Ә. Назарбаевқа тиесілі.

Жобаның авторы – әйгілі британ сәулетшісі Норман Фостер. Пирамиданың негізі – 62×62 метр, биіктігі – 62 метр. Оның жоғарғы бөлігі суретші Брайан Кларктың өнер туындылары – Қазақстанды мекендейтін ұлттар іспетті 130 көгершін бейнесі бар витраждармен безендірілген.

Әлемдік және дәстүрлі діндер лидерлерінің әр жылдары Астанада өткен жеті съезіне ислам, христиан, иудаизм, буддизм, синтоизм, даосизм және басқа да дәстүрлі діндердің басшылары мен көрнекті өкілдері қатысты.

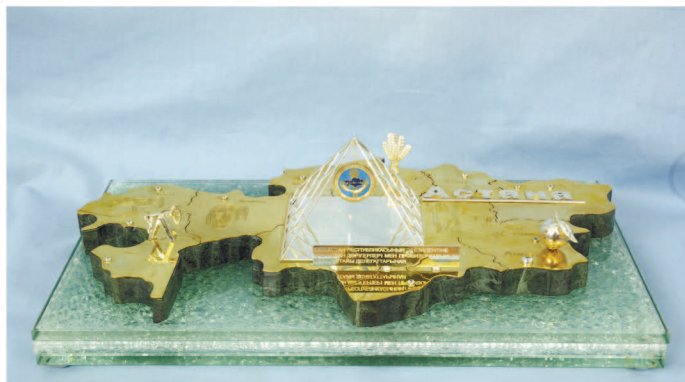
Съездің сұхбат алаңдарында діни қауымдастықтардың рухани жақындасуы бойынша мазмұнды және сындарлы келіссөздер өткізіліп, соның нәтижесінде дінаралық саммиттің бірлескен қорытынды құжаттары – азаматтарға, халықтарға және әлем елдерінің үкіметтеріне арналған декларациялар мен үндеулер қабылданған болатын.

Дворец мира и согласия является символом дружбы, единения и мира на земле Казахстана. Открытие Дворца мира и согласия состоялось 1 сентября 2006 года. Идея строительства в Астане здания в виде пирамиды, которое стало бы местом проведения Съезда лидеров мировых и традиционных религий, и олицетворяло бы стремление молодого независимого государства к миру и согласию, принадлежит Первому Президенту Республики Казахстан Н. А. Назарбаеву.

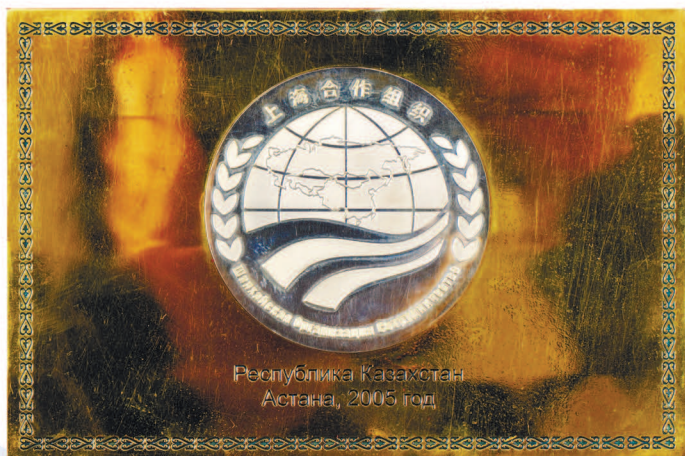
Автором проекта является известный британский архитектор Норман Фостер. Основание пирамиды – 62×62 метра, высота – 62 метра. Верхушку пирамиды украшает настоящее произведение искусства – витраж с изображениями 130 голубей, которые символизируют национальности, живущие на казахстанской земле. Витраж создан британским художником, архитектором, скульптором и витражистом Брайаном Кларком.

В семи съездах лидеров мировых и традиционных религий, которые проходили в Астане в 2003–2022 годах, принимали участие духовные лидеры, представляющие ислам, христианство, иудаизм, буддизм, синтоизм, даосизм и другие традиционные религии.

На площадках Съезда лидеров мировых и традиционных религий проводится насыщенный и конструктивный диалог по духовному сближению религиозных общин, в результате которого принимаются совместные итоговые документы межрелигиозного саммита: декларации и обращения, адресованные гражданам, народам и правительствам стран мира.

ТПМ 2376. «Қазақстан Республикасының картасы» кәдесыйы. Металл, фианит, шыны. Қол жұмысы. Қазақстан дәрігерлері мен провизорларының III съезі делегаттарынан. Астана, 2007 жыл
Сувенир «Карта Республики Казахстан». Металл, фианит, стекло. Ручная работа.
От делегатов III Съезда врачей и провизоров Казахстана. Астана, 2007 год

ТПМ 2106. «Шанхай ынтымақтастық ұйымы. Астана 2005» естелік пластинасы. Металл. Қалыптау
Памятная пластина «Шанхайская организация сотрудничества. Астана 2005». Металл. Штамповка

2005 жылы 5 шілдеде Астанада Шанхай ынтымақтастық ұйымына (ШЫҰ) мүше-мемлекеттер басшыларының 10-шы мерейтойлық саммиті өтті. Саммит қорытындысы бойынша ұйым аясындағы күш-жігерді одан әрі шоғырландыруды және үйлестіруді нығайтуды қарастыратын ұйымға мүше-мемлекеттер басшыларының Декларациясына қол қойылды. Сонымен қатар Астанадағы саммите үш мемлекет: Үндістан, Иран және Пәкістан ШЫҰ жанындағы бақылаушы елдер мәртебесін иеленді.

5 июля 2005 года в Астане состоялся 10-й юбилейный саммит глав государств – членов Шанхайской организации сотрудничества (ШОС). По итогам саммита была подписана Декларация глав государств – членов ШОС, которая зафиксировала дальнейшую консолидацию усилий и укрепление координации. Также на саммите в Астане три государства стали странами – наблюдателями ШОС: Индия, Иран и Пакистан.

ТПЕК 4607. «Қазақстан Республикасының ШЫҰ-на төрағалығы. 2010–2011» маркасы.

Қағаз. Баспаханалық шығарылым

Марка «Председательство Республики Казахстан в Шанхайской организации сотрудничества. 2010–2011».

Бумага. Типографский выпуск

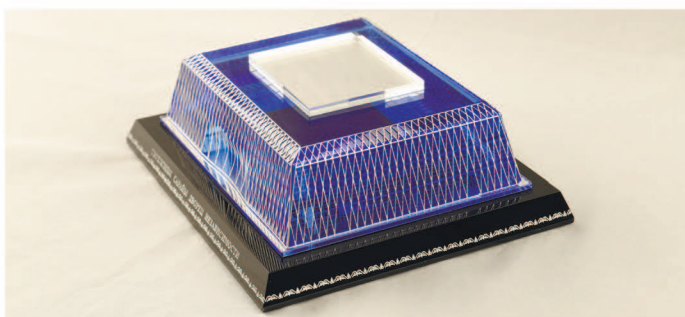

ТПМ 3549. «Шанхай ынтымақтастық ұйымына 10 жыл» естелік медалі. Эмаль. Шекіме.

Диаметрі – 8 см. Қазақстан Республикасының Ұлттық банкінен. 2011 жыл

Памятная медаль «10 лет Шанхайской организации сотрудничества». Эмаль. Чеканка. Диаметр – 8 см.

От Национального банка Республики Казахстан. 2011 год

ТПМ 2945. «Тәуелсіздік сарайы» макеті.

Түрлі-түсті шыны, тас. Үрлеу. Тәуелсіздік сарайының ұжымынан. 2009 жыл

Макет «Дворец Независимости».

Цветное стекло, камень. Дутье. От коллектива Дворца Независимости. 2009 год

Тәуелсіздік сарайы ресми түрде 2008 жылы 15 желтоқсанда ашылды. Үш қабаттан тұратын ғимараттың 40 мың ш.м. асатын аумағында кең залдар мен галереялар орналасқан. Бірінші қабатында конгресс-зал, баспасөз орталығы, рәсімдер залы, сопақша зал, екіжақты келісімдерге арналған бөлмелер, сондай-ақ салтанат залы бар.

Дворец Независимости был торжественно открыт 15 декабря 2008 года. На площади, превышающей 40 тысяч квадратных метров, расположены просторные залы и галереи. Здание состоит из трех этажей. На первом этаже расположены конгресс-зал, пресс-центр, церемониальный зал, овальный зал, комнаты для двусторонних встреч, а также зал торжеств.

«Ақ тілекпен, Астана»

Тәуелсіздік сарайының конгресс-залы көптеген маңызды тарихи оқиғалардың куәгері болып табылады. 2010 жылғы 1–2 желтоқсанда Тәуелсіздік сарайында күллі әлем көз тіккен Еуропадағы қауіпсіздік және ынтымақтастық ұйымының (ЕҚЫҰ) саммиті өтті. Қазақстан тарихында мұндай жаңандық деңгейдегі іс-шара алғаш рет өткізілді.

Саммитке 38 елдің басшылары және ЕҚЫҰ-на мүше-мемлекеттер мен олардың серіктестерінің 73 ресми делегациялары қатысты. Бірегей форумның жұмысын 1500 тілші баяндап, әлемге таратты.

Астанада өткен Саммит күллі әлемнің тағдыры үшін орасан зор маңызға ие болды, Қазақстанның халықаралық беделін одан әрі нығайта отырып, ЕҚЫҰ-ның дамуына жаңа серпін берді [4].

Конгресс-зал Дворца Независимости был свидетелем многих исторических событий. 1–2 декабря 2010 года в стенах Дворца Независимости проходил Саммит Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе (ОБСЕ), за которым следил весь мир. Такое мероприятие планетарного уровня в истории Казахстана проводилось впервые. В саммите приняли участие 38 глав государств и 73 официальные делегации стран – участниц и партнеров ОБСЕ. Работу уникального форума освещали 1 500 журналистов. Прошедший в Астане саммит придал новый стимул развитию ОБСЕ, имея колоссальное значение для судеб всего мира и дальнейшего укрепления международного авторитета Казахстана [4].

ТПЕК 4614. «Қазақстан Республикасының ЕҚЫҰ-на төрағалығы. 2010 жыл» маркасы.

Қағаз. Баспаханалық шығарылым

Марка «Председательство Республики Казахстан в ОБСЕ. 2010 год». Бумага. Типографский выпуск

ТПМ 3200/1-2. **Сот балғасы.** Ағаш. Оймыштау. Балғаны Қазақстан Республикасының Президенті Н. Ә. Назарбаев ЕҚЫҰ саммитінің отырысында қолданған. Астана, 1–2 желтоқсан 2010 жыл
Молоток судейский. Дерево. Резьба. Молоток был использован Президентом Республики Казахстан Н. А. Назарбаевым в ходе пленарного заседания Саммита ОБСЕ. Астана, 1–2 декабря 2010 года

ТПМ 3198. «OSCE SUMMIT ASTANA 2010» белгісі.
Металл. Қалыптау
Значок «OSCE SUMMIT ASTANA 2010».
Металл. Штамповка

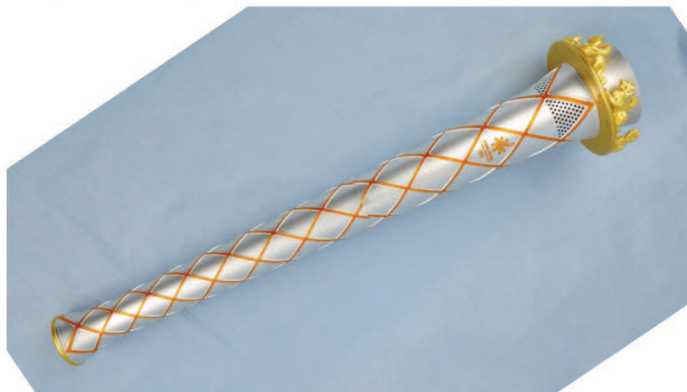
ТПЕК 4594/1-3. «ЕҚЫҰ САММИТІ. Астана.
1–2 желтоқсан 2010 жыл» маркасы.
Қағаз. Баспаханалық шығарылым
**Марка «САММИТ ОБСЕ. Астана. 1–2 декабря
2010 года».** Бумага. Типографский выпуск

2011 жылдың қаңтар және ақпан айларында Астана мен Алматы қалалары Азия құрлығындағы спорттық өмір орталығына айналды. Алғаш рет Қазақстанда 7-ші қысқы Азия ойындары өткізілді. Азиаданың ең әдемі, жарқын және орасан зор оқиғасы – 30 қаңтарда Астанада өткен ойындардың ашылу салтанаты болды. Әлемнің 500 млн-нан астам тұрғыны Қазақстандағы жарыстардың барысын бақылап отырды, спорттық сайыстарды 17 елден келген 2 мыңнан астам тілші және 20-дан астам әлемдік телеарналар жариялады.

Қазақстанда өткен 7-ші қысқы Азия ойындарының тарихында тұңғыш рет Олимпиада алауының толыққанды эстафетасын өткізу туралы шешім қабылданды. 2011 жылдың 11 қаңтарында Азия Олимпиадалық кеңесінің штаб-пәтері орналасқан Әл-Кувейтте салтанатты рәсім барысында эстафеталық алау жағылды. 12 қаңтарда Алау Қазақстанға Алматы қаласына жеткізілді, ол жерден ел өңірлері бойынша жолға шықты. 20 күн бойы эстафета Қазақстанның облыс орталықтары бойынша өтіп, 2011 жылы 30 қаңтарда «Астана Арена» стадионында 7-ші Азия ойындарының ашылу салтанатын аяқтады.

В январе – феврале 2011 года города Астана и Алматы стали центром спортивной жизни Азиатского континента. Впервые в Казахстане прошли 7-е зимние Азиатские игры. Самым красивым, ярким и грандиозным событием Азиады стала торжественная церемония открытия игр, которая прошла 30 января 2011 года в Астане. Более 500 миллионов жителей планеты следили за ходом соревнований в Казахстане, спортивные состязания освещали свыше 2 тысяч журналистов из 17 стран и более 20 мировых телеканалов.

На 7-х зимних Азиатских играх, проходивших в Казахстане, впервые в истории Азиатских игр было решено провести полноценную эстафету олимпийского огня. 11 января 2011 года в городе Эль-Кувейт, где находится штаб-квартира Олимпийского совета Азии, в ходе торжественной церемонии был зажжен огонь эстафеты. 12 января 2011 года огонь был доставлен в город Алматы, откуда отправился по регионам Казахстана. В течение 20 дней эстафета олимпийского огня проходила по областным центрам Казахстана и финишировала в Астане 30 января 2011 года на стадионе «Астана Арена» в кульминационный момент церемонии открытия 7-х зимних Азиатских игр.

ТПМ 3279. **7-ші қысқы Азия ойындарының от алауы.** Металл. Құю, нақыштау, әшекейлеу. Ұзындығы – 66,5 см. 7-ші қысқы Азия ойындарының қатысушылары Қазақстан құрама командасынан. 2011 жыл
Факел 7-х зимних Азиатских игр. Металл. Литье, гравировка, инкрустация. Длина – 66,5 см.
От участников 7-х зимних Азиатских игр, сборной команды Казахстана. 2011 год

Азиададың басты нышаны – 7-ші қысқы Азия ойындарының от алауы көшпенділер тарихына негізделген көптеген элементтерді біріктірді. Алауды әзірлеу барысында б.з.д. III ғасырға жататын сақ шырағданы үлгі ретінде алынған. Алауды айнала от пен жарықтың қорғаушысы – қанатты барыстар орналасқан. Барыс – Азиададың нышаны және алаудың басты элементі.

Факел 7-х зимних Азиатских игр, который является одним из главных атрибутов Азиады, объединил в себе множество элементов, лежащих в основе истории кочевников. Образцом при разработке эскиза факела стал сакский светильник, датируемый III веком до н. э. Факел окружают фигурки крылатых барсов – это хранители огня. Барс – символ Азиады и основополагающий элемент дизайна факела.

ТПМ 3267- 3269. **7-ші қысқы Азия ойындарының медальдары.** Алтын, күміс, қола. Астана, 2011 жыл
Медали 7-х зимних Азиатских игр. Золото, серебро, бронза. Астана, 2011 год

7-ші қысқы Азия ойындарына әлемнің 27 елінен мыңнан астам спортшылар қатысты. Жарыстардың жалпы бағдарламасында конькимен жүгіру, мәнерлеп сырғанау, шайбалы хоккей, допты хоккей (бенди), шаңғы жарысы, биатлон, трамплиннен шаңғымен секіру, тау шаңғысы, фристайл, шорт-трек, шаңғымен қысқы спорттық бағдарлау сияқты 11 спорт түрі бойынша жарыстар өткізілді. Барлығы 69 медаль жиынтығы сарапқа салынды. Осы ойындарда 32 алтын медальді жеңіп алған Қазақстан ең жоғары сынамалы наградалар саны бойынша қысқы Азиадалардың рекордын орнатты және сенімді түрде жалпы командалық бірінші орынды иеленді. Қазақстан құрамасының қоржынында барлығы 70 медаль, оның ішінде 21 күміс және 17 қола медаль бар.

ТПМ 3327. «**IESCO Shield**» естелік белгісі. Металл. Қалыптау, эмаль. Білім, ғылым және мәдениет мәселелері жөніндегі ислам ұйымының (ИСЕСКО) бас директоры Ә. О. әл-Түейджриден. Астана, 2011 жыл

Памятный знак «IESCO Shield». Металл. Штамповка, эмаль. От генерального директора Исламской организации по вопросам образования, науки и культуры (ИСЕСКО) А. О. аль-Тувейджри. Астана, 2011 год

Астанада 2011 жылғы 28–30 маусым аралығында Ислам конференциясы ұйымы (ИКҰ) Сыртқы істер министрлері кеңесінің 38-ші сессиясы өтті. Сол сәттен бастап Қазақстан осы халықаралық ұйымға төрағалық етуге кірісті. Бұл басқосуды тарихи оқиға деп атауға болады, себебі онда ИКҰ атауын Ислам ынтымақтастығы ұйымы (ИЫҰ) деп өзгерту туралы шешім қабылданып, Адам құқықтары жөніндегі тұрақты комиссия құрылды. Ұйым тарихында алғаш рет ИЫҰ-ның Орталық Азиямен ынтымақтастық жөніндегі іс-қимыл жоспары қабылданды [5].

В 7-х зимних Азиатских играх приняли участие более тысячи спортсменов из 27 стран мира. Общая программа соревнований была представлена 11 видами спорта: конькобежный спорт, фигурное катание, хоккей с шайбой, хоккей с мячом (бенди), лыжные гонки, биатлон, прыжки на лыжах с трамплина, горные лыжи, фристайл, шорт-трек, зимнее спортивное ориентирование на лыжах. На 7-х зимних Азиатских играх было разыграно 69 комплектов медалей. Завоевав 32 золотые медали, сборная Казахстана установила рекорд зимних азиат по количеству наград высшей пробы и уверенно заняла первое общекомандное место. Всего казахстанские спортсмены завоевали 70 наград, в том числе 21 серебряную и 17 бронзовых медалей.

28–30 июня 2011 года в Астане прошла 38-я сессия Совета министров иностранных дел Организации Исламская конференция (ОИК). С этого момента Казахстан приступил к председательству в этой международной организации. Данную встречу можно назвать исторической, поскольку на ней было принято решение о переименовании Организации Исламская конференция в Организацию исламского сотрудничества (ОИС), а также была учреждена Постоянная комиссия по правам человека. В рамках 38-й сессии впервые был принят План действий ОИС по сотрудничеству с Центральной Азией [5].

ТПМ 3447. **Сәндік ваза.** Фарфор, эмаль. Әшекейлеу. ТҮРКСОЙ бас хатшысы Д. Қасейіновтен. «Астана – түркі әлемінің мәдени астанасы» жылының салтанатты ашылу рәсімі. Астана, 2012 жыл
Декоративная ваза. Фарфор, эмаль. Роспись. От генерального секретаря ТЮРКСОЙ Д. Касеинова. Торжественное открытие Года «Астана – культурная столица тюркского мира». Астана, 2012 год

Түркі әлемінің мәдени астанасы – қалалардың мәдени дамуына назар аударту мақсатымен қандай да бір қаланы жыл сайын түркі әлемінің мәдени өмірінің орталығы деп сайлаудан тұратын ТҮРКСОЙ-дың бастамасы. ТҮРКСОЙ-ға мүше – мемлекеттердің біреуін түркі әлемінің астанасы деп жариялау туралы шешім 2010 жылы 16 қыркүйекте Стамбулда өткен Түркітілдес мемлекеттердің 10-шы саммитінде қабылданған болатын. Түркі әлемінің бірінші мәдени астанасы деп ТҮРКСОЙ кеңесі 2012 жылы Қазақстанның елордасы – Астана қаласын таңдады.

Культурная столица тюркского мира – инициатива ТЮРКСОЙ, состоящая в ежегодном избрании того или иного города центром культурной жизни тюркского мира с целью привлечения внимания к его культурному развитию. Решение объявлять один из городов стран – членов ТЮРКСОЙ культурной столицей тюркского мира было принято на 10-м Саммите глав тюркоязычных государств, прошедшем 16 сентября 2010 года в Стамбуле. В 2012 году первой культурной столицей тюркского мира Совет ТЮРКСОЙ выбрал столицу Казахстана – город Астану.

ТПМ 3928/1-3. **«Еуразиялық экономикалық одақ» естелік медальдар жинағы.** Күміс, алтын (жабындау). Шекіме. Диаметр – 6,3 см. Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің отырысы. Астана, 2014 жыл
Набор памятных медалей «Евразийский экономический союз». Серебро, золото (покрытие). Чеканка. Диаметр – 6,3 см. Заседание Высшего Евразийского экономического совета. Астана, 2014 год

2014 жылы 29 мамырда Астана қаласында еуразиялық кеңістіктегі интеграциялық дамудың жаңа сапалы кезеңінің бастамасы болып саналатын Еуразиялық экономикалық одақ (ЕАЭО) туралы шартқа қол қойылды. Құжатқа үш елдің басшылары: Қазақстан Республикасының Президенті – Нұрсұлтан Назарбаев, Ресей Федерациясының Президенті – Владимир Путин, Беларусь Республикасының Президенті – Александр Лукашенко қол қойды.

29 мая 2014 года в Астане был подписан Договор о создании Евразийского экономического союза (ЕАЭС), знаменующий собой начало качественно нового этапа развития интеграции на евразийском пространстве. Документ подписали президенты Казахстана – Нурсултан Назарбаев, России – Владимир Путин, Беларуси – Александр Лукашенко.

ТПЕК 5398/1. «Еуразиялық экономикалық одаққа 5 жыл» коллекциялық монетасы.

Алтын. Proof шекімесі. Диаметрі – 10 см. Қазақстан Республикасының Ұлттық банкінен. Нұр-Сұлтан. 2019 жыл

Коллекционная монета «5 лет Евразийскому экономическому союзу». Золото. Чеканка proof.

Диаметр – 10 см. От Национального банка Республики Казахстан. Нур-Султан, 2019 год

2019 жылы 29 мамырда Нұр-Сұлтан қаласында Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа қол қоюдың бес жылдығына арналған Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің (ЖЕЭК) отырысы өтті. Кездесудің басты құжаты Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес мүшелерінің ЕАЭО туралы шартқа қол қойылуының бес жылдығына орай бірлескен мәлімдемесі болды – бұл ЕАЭО-ның бес жылдық жұмыс кезеңіндегі табысы мен жетістіктері туралы әлемдік қоғамдастыққа салтанатты мәлімдемесі.

29 мая 2019 года в городе Нур-Султан состоялось заседание Высшего Евразийского экономического совета (ВЕЭС), приуроченное к пятилетию подписания Договора о Евразийском экономическом союзе. Главным документом встречи стало совместное заявление членов Высшего Евразийского экономического совета по случаю пятилетия подписания Договора о ЕАЭС – это своего рода торжественное заявление мировому сообществу об успехе и достижениях ЕАЭС за пятилетний период работы.

ТПЕК 4842. «Астана» панносы. Жұзақ, кварцит, кахолонг, көктас, бүйректас, жолбарыскөз, халцедон. Флоренциялық мозаика. 100×200 см. Астана қаласының кәсіпкерлерінен. 2018 жыл
Панно «Астана». Агат, кварцит, кахолонг, лазурит, нефрит, тигровый глаз, халцедон. Флорентийская мозаика. 100×200 см. От предпринимателей города Астаны. 2018 год

ФКҚ 428. «ЭКСПО-2017» туы. Мата. Сериялық өндіріс.
«Астана ЭКСПО-2017» ұлттық компаниясы» АҚ-нан
Флаг «ЭКСПО-2017». Ткань. Серийное производство.
От АО «Национальная компания «Астана ЭКСПО-2017»

Елордамыздың тарихындағы тағы бір маңызды жетістік «ЭКСПО-2017» Халықаралық мамандандырылған көрмесін өткізуге арналған байқаудағы жеңіс болды. 115 мемлекет пен 22 халықаралық ұйым қатысқан Астанадағы көрме айтулы оқиғалардың біріне айналды. Үш айға созылған бұл көрмені 4 миллионға жуық адам тамашалады, оның ішінде әлемнің 180-нен астам елінен туристер келді. «ЭКСПО-2017» көрмесінің инфрақұрылымы негізінде «Астана» халықаралық қаржы орталығы құрылды, АХҚО биржасы ашылды, бұл қаланың Орталық Азия өңірінің қаржы орталығы ретінде жаңаша қырынан дамуына серпін берді [6].

Значимым достижением в истории столицы Казахстана стала победа в конкурсе на проведение Международной специализированной выставки «ЭКСПО-2017». В выставке приняли участие 115 стран и 22 международные организации, что сделало выставку в Астане одной из самых представительных. За три месяца, что длилась выставка, ее посетили около 4 миллионов человек, в том числе туристы из более чем 180 стран мира. На базе инфраструктуры выставки «ЭКСПО-2017» был создан Международный финансовый центр «Астана» (МФЦА), открыта Биржа МФЦА, что придало импульс развитию города в новой роли – как финансового центра Центрально-Азиатского региона [6].

ҒКҚ 416/1. «EXPO 2017» белгісі. Металл. Эмаль
Значок «EXPO 2017». Металл. Эмаль

ТПЕК 4331. «EXPO 2017 Astana» үстел сағаты.
Металл, ағаш. Шағын сериялық өндіріс
Часы настольные «EXPO 2017 Astana».
Металл, дерево. Малосерийное производство

ТПЕК 4511. «Бақыт пен аман-саулық» сәндік вазасы. Фарфор. Әшекейлеу. ҚХР Төрағасы Си Цзиньпиннен. «ЭКСПО-2017» халықаралық мамандандырылған көрмесінің ашылу рәсімі. Астана, 2017 жыл

Ваза декоративная «Счастье и благополучие». Фарфор. Инкрустация. От Председателя КНР Си Цзиньпина. Церемония открытия Международной специализированной выставки «ЭКСПО-20017». Астана, 2017 год

ТПЕК 4517. «Бостандық» мүсіншесі. Композиттік материал. Құю, зеңдеу, алтындау. Сингапур Парламентінің спикері Х. Якобтан. «ЭКСПО-2017» халықаралық мамандандырылған көрмесінің ашылу рәсімі. Астана, 2017 жыл

Статуэтка «Свобода». Композитный материал. Литье, патинирование, позолота. От спикера Парламента Республики Сингапур Халимы Якоб. Церемония открытия Международной специализированной выставки «ЭКСПО-20017». Астана, 2017 год

ТПЕК 5590. «CICA» мерейтойлық медалі. Металл. Сериялық өндіріс. АӨСШК Сыртқы істер министрлері кеңесінің 6-отырысына қатысушылардан. Нұр-Сұлтан, 2021 жыл

Юбилейная медаль «CICA». Металл. Серийное производство. От участников 6-го заседания Совета министров иностранных дел государств-членов Совещания по взаимодействию и мерам доверия в Азии (СВМДА). Нур-Султан, 2021 год

2011 жылғы 11–12 қазанда Нұр-Сұлтан қаласында Азиядағы өзара іс-қимыл және сенім шаралары жөніндегі кеңестің (АӨСШК) Сыртқы істер министрлері кеңесінің 6-отырысы өтті. Жиынға Бахрейн, Беларусь, Үндістан, Қатар, Қырғызстан, Моңғолия, Ресей, Өзбекстан, Түрікменстан елдерінің сыртқы істер министрлері, Израильдің туризм министрі, сондай-ақ 5 халықаралық ұйым мен 15 мемлекеттің дипломатиялық миссиясының басшылары қатысты.

11–12 октября 2021 года в городе Нур-Султан прошло 6-е заседание Совета министров иностранных дел государств – членов Совещания по взаимодействию и мерам доверия в Азии (СВМДА). В мероприятии приняли участие министры иностранных дел Бахрейна, Беларуси, Индии, Катара, Кыргызстана, Монголии, России, Узбекистана, Туркменистана, министр туризма Израиля, а также заместители глав внешнеполитических ведомств ряда стран, руководители международных организаций и дипломатических миссий.

ТПЕК 5591/1-4. «Astana International Marathon 2017» медальдар жинағы. Металл. Шағын сериялық өндіріс. АӨСШК Сыртқы істер министрлері кеңесінің 6-отырысына қатысушылардан. Нұр-Сұлтан, 2021 жыл

Комплект медалей «Astana International Marathon 2017». Металл. Малосерийное производство.

От участников 6-го заседания Совета министров иностранных дел государств-членов Совещания по взаимодействию и мерам доверия в Азии (СВМДА). Нур-Султан, 2021 год

ТПЕК 4324. «Кеше. Бүгін. Ертең» кескіндемесі.
Кенеп, акрил. 150×250 см. Авторы – В. Люйко. 2016 жыл
«Вчера. Сегодня. Завтра». Автор – В. Люйко. 2016 год.
Холст, акрил. 150×250 см

ҚОРЫТЫНДЫ

Қазақстан Республикасының елордасы Астана – тәуелсіз мемлекеттің бірлігі мен жаһандық табысының нышаны, ХХІ ғасырдың заманауи мегаполисін құрудың аса маңызды ұлттық жобасы. Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті Н. Ә. Назарбаевтың стратегиялық ойлауы ел дамуының ұзақ мерзімді кезеңге арналған перспективалық бағытын айқындады, астананы көшіру Қазақстан Республикасы тарихындағы жаһандық жаңа дәуірдің бастауына айналды.

«Ақ тілекпен, Астана» каталогында ұсынылған жәдігерлер арқылы жаңа Қазақстанның жаңа астанасының қалыптасуы мен даму жолын, сондай-ақ осы 25 жыл ішінде жүзеге асырылған батыл әрі ауқымды сәулет жобаларының тарихын көруге болады. Әрбір музейлік бұйымның түпкілікті сәулеттік мазмұнды да, мемлекеттік құрылыс идеясының бағыт-бағдарын да аша түсетін нышандық мәні зор.

Бүгінгі таңда Астана еліміздің әкімшілік орталығы ретінде ғана емес, Қазақстанда болып жатқан өзгерістердің, жасампаз энергияның, халықтың өз күшіне деген сенімінің, өз болашағына және өз ұрпақтарының болашағына деген үміті мен ұстанымының нышаны ретінде қабылданады. Қазақстанның жаңа астанасының шежіресі өз жалғасын тауып, бұл жерде жаңа ғасырдағы ұлттық тарих шежіресі жазылуда.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Астана – столица Республики Казахстан, символ единства и глобального успеха независимого государства, важнейший национальный проект создания ультрасовременного мегаполиса ХХІ века. Стратегическое мышление Первого Президента Республики Казахстан Н. А. Назарбаева определило перспективную линию развития страны на долгосрочный период. Перенос столицы явился началом новой глобальной эпохи в истории Республики Казахстан.

Сквозь призму экспонатов, представленных в каталоге музейных коллекций «С любовью, Астана», можно проследить не только путь становления и развития столицы Казахстана, но и узнать о смелых масштабных архитектурных проектах, реализованных за эти годы. Каждый музейный предмет несет символическую нагрузку, раскрывая как содержание самого архитектурного замысла, так и политические горизонты идеи государственного строительства.

Сегодня Астана воспринимается не просто как административный центр страны, а как настоящий символ преобразований, происходящих в Казахстане, символ созидательной энергии, веры народа в свои силы, надежды и уверенности в своем будущем и в будущем своих потомков. Летопись столицы Казахстана продолжается. Здесь создается хроника национальной истории в новом столетии.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

1. Назарбаев Н. Ә. Еуразия жүрегінде. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2010. – 308 б.
2. Астана қаласы мәслихатының ресми сайты / [Электрондық ресурс] // Қолжетімділік режимі: <https://maslihat01.kz/ru/page/oficialnye-simvoly-goroda>.
3. Қазақстан Республикасы Президентінің ресми сайты. / [Электрондық ресурс] // Қолжетімділік режимі: https://www.akorda.kz/kz/republic_of_kazakhstan/akorda.
4. Тәуелсіздік Сарайының ресми сайты. / [Электрондық ресурс] // Қолжетімділік режимі: <https://indepalace.kz/>
5. Қазақстан Республикасы Сыртқы істер министрлігінің ресми сайты. Электрондық ресурс] // Қолжетімділік режимі: <https://www.gov.kz/memleket/entities/mfa/press/article/details/600?lang=ru>
6. Шварц А. Шварц А. Место, где бьется сердце Родины / Независимость: год за годом // Казахстанская правда. – 2021. – 19 сәуір / [Электрондық ресурс] // Қолжетімділік режимі: <https://kazpravda.kz/n/mesto-gde-betsya-serdtse-rodiny-rp/>

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ

1. Назарбаев Н. А. В сердце Евразии. – Алматы: ИД «Жібек жолы», 2010. – 312 с.
2. Официальный сайт маслихата города Астаны / [Электронный ресурс] // Режим доступа: <https://maslihat01.kz/ru/page/oficialnye-simvoly-goroda>.
3. Официальный сайт Президента Республики Казахстан akorda.kz / [Электронный ресурс] // Режим доступа: https://www.akorda.kz/kz/republic_of_kazakhstan/akorda.
4. Официальный сайт Дворца Независимости / [Электронный ресурс] // Режим доступа: <https://indepalace.kz/>.
5. Официальный сайт Министерства иностранных дел Республики Казахстан / [Электронный ресурс] // Режим доступа: <https://www.gov.kz/memleket/entities/mfa/press/article/details/600?lang=ru>.
6. Шварц А. Место, где бьется сердце Родины. Независимость: год за годом // Казахстанская правда. – 2021. – 19 апреля / [Электронный ресурс] // Режим доступа: <https://kazpravda.kz/n/mesto-gde-betsya-serdtse-rodiny-rp/>.

МАЗМҰНЫ

Алғы сөз.....	3
1-бөлім. Елорданың қалыптасуы.....	7
2-бөлім. Астананың қайталанбас келбеті	16
3-бөлім. Астана – әлемдік үнқатысу алаңы	30
Қорытынды	45
Пайдаланылған әдебиеттер тізімі	46

СОДЕРЖАНИЕ

Предисловие.....	3
Раздел 1. Становление столицы	7
Раздел 2. Неповторимый облик Астаны	16
Раздел 3. Астана – мировая диалоговая площадка.....	30
Заключение	45
Список использованной литературы	46

**«Ақ тілекпен, Астана»
музейлік топтамаларының каталогы**

**«С любовью, Астана»
Каталог музейных коллекций**

Редакторлар: *Л. В. Флёрко, Л. Қ. Бөкешова*

Көркемдеу және қалыптау: *Б. Т. Төребеков, А. Б. Байзақова*

Техникалық редактор *Ғ. Ө. Серікбаева*

Фотограф *С. Н. Астрелин*

«Қазақстан Республикасының Президенттік орталығы» РММ
010000, Астана, Ә. Бөкейхан көшесі, 1а
Тел./факс 7 (7172) 69 30 95, 69 30 97

